

**NÁRODNÁ STRATÉGIA
BOJA PROTI LEGALIZÁCII VÝNOSU
Z TRESTNEJ ČINNOSTI,
FINANCOVANIU TERORIZMU
A FINANCOVANIU PROLIFERÁCIE
ZBRANÍ HROMADNÉHO NIČENIA
S VÝHLÁDOM DO ROKU 2030**

OBSAH

1 ÚVOD	4
1.1 BOJ PROTI LEGALIZÁCII VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI, FINANCOVANIU TERORIZMU A FINANCOVANIU PROLIFERÁCIE	7
1.2 ÚČEL STRATÉGIE	9
1.3 UŽÍVATELIA STRATÉGIE	10
1.4 RELEVANTNÉ STRATEGICKÉ DOKUMENTY	12
2 DEFINÍCIA A ANALÝZA RIEŠENÉHO PROBLÉMU V OBLASTIACH BOJA PROTI LEGALIZÁCII VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI, FINANCOVANIU TERORIZMU A FINANCOVANIU PROLIFERÁCIE	14
2.1 REVÍZIA EXISTUJÚCICH OPATRENÍ A OČAKÁVANÝ BUDÚCI VÝVOJ	18
2.2 VÝVOJ PRI NULOVOM VARIANTE	22
2.3 SÚHRN VÝSLEDKOV KĽÚČOVÝCH ANALÝZ	23
3 VÍZIA A ZÁKLADNÉ STRATEGICKÉ SMEROVANIE	24
3.1 VÍZIA A GLOBÁLNY CIEĽ	24
3.2 PILIERE NÁRODNEJ STRATÉGIE BOJA PROTI LEGALIZÁCII VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI, FINANCOVANIU TERORIZMU A FINANCOVANIU PROLIFERÁCIE	25
4 AKČNÝ PLÁN V RÁMCI NÁRODNEJ STRATÉGIE BOJA PROTI LEGALIZÁCII VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI, FINANCOVANIU TERORIZMU A FINANCOVANIU PROLIFERÁCIE	27
4.1 LEGISLATÍVNY A REGULAČNÝ RÁMEC BOJA PROTI LEGALIZÁCII VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI A FINANCOVANIU TERORIZMU	27
4.2 HODNOTENIE RIZÍK, ŠTATISTIKA A RIZIKOVO ORIENTOVANÝ PRÍSTUP	31
4.3 DOHĽAD, TRANSPARENTNOSŤ A KONEČNÝ UŽÍVATEĽ VÝHOD	33
4.4 FINANČNÉ SPRAVODAJSTVO, ODHAĽOVANIE A TRESTNÉ STÍHANIE LEGALIZÁCIE VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI, VYHLADÁVANIE VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI VEDÚCE KU KONFIŠKÁCII A REÁLNE ODOBERANIE SKONFIŠKOVANÉHO VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI	37
4.5 FINANCOVANIE TERORIZMU A CIELENÉ FINANČNÉ SANKCIE V OBLASTI FINANCOVANIA TERORIZMU A FINANCOVANIA PROLIFERÁCIE ZBRANÍ HROMADNÉHO NIČENIA	41
4.6 NÁRODNÁ A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA	44
5 IMPLEMENTÁCIA STRATÉGIE	48
6 ZOZNAM SÚVISIACICH DOKUMENTOV	49

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

AML	boj proti legalizácii výnosov z trestnej činnosti
AMLA	Úrad pre boj proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu
CFT	boj proti financovaniu terorizmu
CPF	boj proti financovaniu zbraní hromadného ničenia (proliferácii)
EBA	Európska banková autorita
EÚ	Európska únia
EK	Európska komisia
FATF	Finančná akčná skupina (z angl. Financial Action Task Force)
FSJ	finančná spravodajská jednotka Prezídia Policajného zboru
FT	financovanie terorizmu
GP SR	Generálna prokuratúra Slovenskej republiky
KUV	konečný užívateľ výhod
LEA	orgán presadzujúci právo (z angl. Law Enforcement Authority)
SR	Slovenská republika
NHR	národné hodnotenie rizík legalizácie výnosov z trestnej činnosti a financovania terorizmu
MEKO	Medzirezortný koordinačný orgán pre boj so zločinnosťou
MER	záverečná správa zo vzájomného hodnotenia
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MK SR	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
ML	legalizácia výnosov z trestnej činnosti
MMF	Medzinárodný menový fond
MO SR	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
MS SR	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
MV SR	Ministerstvo vnútra slovenskej republiky
MZVEZ SR	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky
NATO	Organizácia severoatlantickej zmluvy (z angl. North Atlantic Treaty Organization)
NBS	Národná banka Slovenska
NES LP	Národná expertná skupina na prevenciu a boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu
OSN	Organizácia spojených národov
PEP	politicky exponovaná osoba
SIS	Slovenská informačná služba
SVS	Sekcia verejnej správy Ministerstva vnútra Slovenskej republiky
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
ÚBOK	úrad boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru
ÚRHH	Úrad pre reguláciu hazardných hier

1 ÚVOD

Legalizácia výnosu z trestnej činnosti, financovanie terorizmu a financovanie proliferácie zbraní hromadného ničenia predstavujú celosvetovú hrozbu pre mier a ekonomickú stabilitu krajín. Trestná činnosť vo forme korupcie, cezhraničného organizovaného zločinu, podvodov, daňových únikov, environmentálne a počítačovej kriminality, obchodovania s ľuďmi, obchodovania so zbraňami a drogami a ďalšia trestná činnosť generujúca významné objemy výnosov pre jej páchatelov, podkopáva právny štát a demokraciu, má za následok ekonomickú nerovnosť, narúša integritu medzinárodného finančného systému a bráni udržateľnosti hospodárskeho a sociálneho rastu. Aj keď je rozsah legalizácie výnosu z trestnej činnosti ťažké posúdiť, je považovaný za veľmi významný. Úrad Organizácie spojených národov pre drogy a kriminalitu predpokladá ročný objem legalizácie výnosu z trestnej činnosti vo výške 2 až 5 % svetového HDP, čo predstavuje sumu medzi 715 miliardami EUR až 1,87 bilióna EUR. Oblasť financovania terorizmu predstavuje nevyhnutnú podmienku každej teroristickej činnosti v jej organizovanej forme a hlavnú hrozbu pre bezpečnosť obyvateľstva.

Dynamika vývoja kriminality má dopad aj na investovanie zločineckých sietí do vytvárania paralelného finančného systému prispôsobeného na rozširovanie ich nezákonných operácií a hromadenie bohatstva generovaného nezákonnými aktivitami. Táto hrozba sa stupňuje, keďže paralelne finančné systémy sú čoraz viac uľahčované digitálnymi platformami a posilňované novými technológiami. Legalizácia výnosu z trestnej činnosti zohráva kľúčovú úlohu pri umožňovaní zločincovi profitovať z nezákonných aktivít, je chrbticou organizovaného zločinu. Umožňuje zločincovi premieňať výnosy z trestnej činnosti na zdanlivo legálny majetok, čím zabezpečuje nepretržitý tok finančných prostriedkov na financovanie ďalších kriminálnych operácií, rozširovanie ich vplyvu alebo zvyšovanie ich osobného bohatstva.

Legalizácia výnosu z trestnej činnosti je mimoriadne komplexný fenomén a efektívny systém boja proti tomuto trestnému činu nie je výsledkom individuálnych aktivít, avšak súborom politických, ekonomických a historických prvkov, ktoré mali zásadný vplyv na vývoj celého systému ochrany pred legalizáciou výnosu z trestnej činnosti, financovaniu terorizmu a financovaniu proliferácie zbraní hromadného ničenia v inštitucionálnej a právnej rovine. Napriek pomerne rozsiahlym úsiliam na medzinárodnej úrovni a vnútroštátnej legislatíve sa legalizácia výnosu z trestnej činnosti, financovanie terorizmu a financovanie proliferácie zbraní hromadného ničenia neustále vyvíja a naďalej ostáva narastajúcou hrozbou pre spoločnosť.

Legalizácia výnosu z trestnej činnosti ostáva mimoriadne dynamickým javom a jej schopnosť prispôbiť sa novým trendom a technológiám predstavuje mimoriadne nebezpečenstvo pre hospodársky rozvoj Slovenska, Európskej únie, ale aj celého sveta. Ochrana spoločnosti pred legalizáciou výnosu z trestnej činnosti je nevyhnutný element zachovania zdravého finančného a hospodárskeho systému štátu a zároveň záruka existencie priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti na medzinárodnej úrovni. Je nesporným faktom, že boj proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti je neustály a dynamický proces.

Predmetné neželané aktivity sa často uskutočňujú v medzinárodnom kontexte. Osobitné hrozby, riziká a zraniteľné miesta v súvislosti s predmetným fenoménom, ktoré ovplyvňujú určité odvetvia hospodárstva na vnútroštátnej úrovni, znižujú schopnosť členských štátov Európskej únie prispievať k jej integrite a dobrému stavu finančného systému. Preto opatrenia v tejto oblasti sú zo strany Európskej únie prijímané s ohľadom na ostatné opatrenia prijaté na medzinárodnej úrovni, najmä so zohľadnením odporúčaní Finančnej akčnej skupiny a nástrojov iných medzinárodných orgánov činných v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu.

Európska únia, ako nadnárodná organizácia s medzinárodnou právnou subjektivitou, prijala rôzne iniciatívy na zavedenie spoločných pravidiel a noriem v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu, s cieľom zamedzenia protiprávneho zneužívania vnútorného trhu a finančný systém Európskej únie, ktoré prispeli k harmonizácii vnútroštátnych právnych predpisov a režimov v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a k vytvoreniu osobitných mechanizmov Európskej únie (nadnárodných opatrení) na uľahčenie spolupráce v celej Európskej únii pri odhaľovaní a boji proti trestnej činnosti.

Na posilnenie rámca v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu prijala Európska únia v rokoch 2023 a 2024 komplexný balík právnych predpisov. Nová legislatíva vytvára harmonizovaný právny rámec upravujúci požiadavky a povinnosti pre povinné subjekty v uvedenej oblasti a zároveň výrazným spôsobom zvyšuje ochranu finančného trhu Európskej únie pred finančnou kriminalitou. Súčasťou novej legislatívy je aj nariadenie, ktorým sa ustanovuje Úrad pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Nový úrad bude zabezpečovať harmonizovaný a integrovaný výkon dohľadu v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu.

Finančná akčná skupina je celosvetovým medzivládny orgánom, ktorý stanovuje medzinárodné štandardy s cieľom predchádzať nezákonným činnostiam a škodám, ktoré legalizácia výnosu z trestnej činnosti a financovanie terorizmu spôsobujú spoločnosti.

Finančná akčná skupina okrem vytvárania medzinárodných štandardov pre oblasť boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu pracuje aj na vytváraní potrebnej politickej vôle na uskutočnenie národných legislatívnych a regulačných reforiem v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu. Finančná akčná skupina v rámci svojich globálnych štandardov vypracovala 40 odporúčaní, ktoré majú za cieľ zabezpečiť koordinovanú globálnu reakciu na predchádzanie organizovanému zločinu, korupcie a terorizmu, podporuje globálne normy na zmiernenie rizík a hodnotí, či krajiny prijímajú účinné opatrenia v predmetnej oblasti. V súvislosti s dynamickým vývojom v oblasti páchania trestnej činnosti Finančná akčná skupina svoje štandardy neustále posilňuje a aktualizuje s cieľom riešenia stále sa vyvíjajúcich a nových rizík, a ako orgán stanovujúci normy je zodpovedná za ich výklad. V revidovanej metodike a postupoch Finančnej akčnej skupiny pre nadchádzajúce kolo vzájomných hodnotení prijatých v marci 2022 sa vymedzuje, ako by sa malo pri hodnoteniach pristupovať k nadnárodnosti. Univerzálne postupy pre ďalšie kolo hodnotení Finančnou akčnou skupinou a regionálnych orgánov (napr. MONEYVAL) doplnia rámec, ktorý stanovuje, ako by sa mali nadnárodné mechanizmy zohľadňovať v globálnej sieti.

Celkovo sa viac ako 200 krajín a jurisdikcií zaviazalo implementovať štandardy Finančnej akčnej skupiny. Finančná akčná skupina monitoruje krajiny v oblasti zabezpečenia úplnej a efektívnej implementácie štandardov do národných legislatív a politík a v prípade nezabezpečenia súladu s jej štandardmi zo strany krajiny je oprávnená prijať voči krajinám konkrétne opatrenia. Opakované zlyhávajúce krajiny pri implementácii noriem má za následok označenie krajiny za jurisdikciu so zvýšeným monitorovaním alebo za jurisdikciu s vysokým rizikom. Finančná akčná skupina spolupracuje s príslušnými medzinárodnými orgánmi ako EGMONT Group, Medzinárodný menový fond, Interpol, Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, Úrad Spojených národov pre drogy a kriminalitu a Svetová Banka.

Slovenská republika je členom Výboru expertov pre hodnotenie opatrení na boj proti legalizácii výnosov z trestnej činnosti a financovanie terorizmu – MONEYVAL. Výbor Rady Európy pre hodnotenie opatrení proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu MONEYVAL bol založený v roku 1997 a od 1. januára 2011 má štatút nezávislého monitorovacieho mechanizmu v rámci Rady Európy, ktorý sa zodpovedá priamo Výboru ministrov. Dvojité postavenie MONEYVAL ako výboru Rady Európy a regionálneho orgánu v štruktúre Finančnej akčnej skupiny zabezpečuje jeho pevné inštitucionálne a medzinárodné postavenie medzi medzinárodnými organizáciami zapojenými do úsilia v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu. MONEYVAL zahŕňa 35 členských štátov a území a jeho úlohou je monitorovanie medzinárodných štandardov definovaných Finančnou akčnou skupinou.

Hodnotiaci mechanizmus MONEYVAL uplatňuje vzájomný tlak svojich členských štátov a teritórií, ktoré sa navzájom motivujú k aktualizácii a zvyšovaniu efektívnosti svojich právnych predpisov, inštitúcií a operačných postupov v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu. Hodnotiace správy MONEYVAL sú verejné a široko používané medzivládnyimi štruktúrami, národnými orgánmi, mimovládnyimi organizáciami, finančnými a nefinančnými inštitúciami v európskom regióne pri určovaní politik a opatrení v predmetnej oblasti. Prostredníctvom dynamického procesu vzájomných hodnotení a pravidelnej aktualizácie svojich hodnotení sa MONEYVAL zameriava na zlepšenie schopností vnútroštátnych orgánov účinnejšie bojovať proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu.

Sankčný režim uplatňovaný zo strany FATF má významné dôsledky na reputáciu krajiny, sťažené pozície vo vzťahu k Svetovej Banke a medzinárodnému menovému fondu, ako aj v globálnom uplatňovaní zvýšenej starostlivosti vo vzťahu k subjektom sankcionovanej krajiny.

“

Slovenská republika ako bezpečný, odolný a dôveryhodný štát s komplexným a efektívne fungujúcim systémom predchádzania, odhaľovania a postihu legalizácie výnosu z trestnej činnosti, financovania terorizmu a proliferácie zbraní hromadného ničenia, ktorý je plne zosúladený s európskym a medzinárodným rámcom a založený na princípoch národnej koordinácie, rizikovo orientovaného prístupu a spolupráce všetkých zainteresovaných subjektov.

”

1.1 BOJ PROTI LEGALIZÁCIÍ VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI, FINANCOVANIU TERORIZMU A FINANCOVANIU PROLIFERÁCIE

Finančná spravodajská jednotka podľa § 26 ods. 1 zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 297/2008 Z. z.“) plní úlohy centrálnej národnej jednotky v oblasti predchádzania a odhaľovania legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu.

Podľa § 26a ods. 1 zákona č. 297/2008 Z. z. Finančná spravodajská jednotka vypracúva národné hodnotenie rizík, ktoré spočíva v identifikovaní a posudzovaní rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu na úrovni Slovenskej republiky, pričom sa zohľadňujú nielen rizikové faktory uvedené v prílohe č. 2 zákona č. 297/2008 Z. z., ale aj hodnotenia rizík, ktoré vypracovali orgány Európskej únie a ďalšie medzinárodné inštitúcie. Na spracovaní národného hodnotenia rizík a jeho priebežnej aktualizácii sa na požiadanie zúčastňujú povinné osoby, združenia majetku, Národná banka Slovenska, orgány činné v trestnom konaní, ostatné zainteresované štátne orgány a iné inštitúcie, ktoré sú povinné Finančnej spravodajskej jednotke poskytnúť potrebnú súčinnosť.

Národné hodnotenie rizík sa aktualizuje najmä s ohľadom na vývoj rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu a s ohľadom na činnosť orgánov Európskej únie. Aktualizované národné hodnotenie rizík sa predkladá vláde Slovenskej republiky na schválenie najneskôr štyri roky od predchádzajúceho schválenia a schvaľuje sa uznesením vlády Slovenskej republiky.

Slovenská republika v roku 2019 vypracovala historicky prvé národné hodnotenie rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu svojho druhu. Záverečná správa z prvého národného hodnotenia rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu Slovenskej za obdobie rokov 2011–2015 bola prijatá vládou Slovenskej republiky 7. mája 2019 uznesením vlády Slovenskej republiky č. 207 spolu s Akčným plánom boja proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti, financovania terorizmu a financovaniu rozširovania zbraní hromadného ničenia. Na základe vyššie uvedených skutočností boli prijaté strategické princípy boja proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu na roky 2019–2024, ktoré boli zamerané na súkromný sektor a predovšetkým na komplexné a správne uplatňovanie povinností v oblasti prevencie a odhaľovania možných foriem legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu, vzájomnú spoluprácu a výmenu informácií medzi verejným a súkromným sektorom a systému vzdelávania a školení v tejto oblasti.

Druhé národné hodnotenie rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu bolo vypracované na obdobie rokov 2016–2019 a spolu s akčným plánom bolo schválené 12. januára 2022 uznesením vlády Slovenskej republiky č. 8.

Vo februári 2024 sa v rámci zasadnutia národnej expertnej skupiny na prevenciu a boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu konalo prvé pracovné stretnutie k zahájeniu procesu III. kola národného hodnotenia rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu na obdobie rokov 2020 – 2023, ktorého sa zúčastnili zástupcovia všetkých orgánov Slovenskej republiky príslušných v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu.

Zároveň bol zriadený Analyticko-koordinačný tím priamo zodpovedný za analýzu dát, podkladov a následné vypracovanie Správy z III. kola národného hodnotenia rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu.

Slovenská republika prvýkrát použila s cieľom vypracovania aktuálneho národného hodnotenia rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu metodiku Rady Európy. S cieľom zmierňovania zistených rizík a prijímania zmierňujúcich opatrení je vypracovaná predmetná Národná stratégia boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu s výhľadom do roku 2030, ktorej súčasťou je aj tzv. Akčný plán. Pri formulovaní záverov z III. kola národného hodnotenia rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu boli zohľadnené aj závery vyplývajúce zo záverečnej správy Európskej Komisie a Rady o hodnotení rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré má vplyv na vnútorný trh a súvisí s cezhraničnou činnosťou.

V roku 2023 a 2024 Európska komisia vydala v súlade s medzinárodnými normami komplexný legislatívny balík zameraný na posilnenie rámca Európskej únie v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu. Legislatívny balík tvorí najmä:

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1640 z 31. mája 2024 o mechanizmoch, ktoré majú členské štáty zaviesť na predchádzanie využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2019/1937 a mení a zrušuje smernica (EÚ) 2015/849,
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1624 z 31. mája 2024 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu,
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1620 z 31. mája 2024 ktorým sa zriaďuje Úrad pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovania terorizmu a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, (EÚ) č. 1094/2010 a (EÚ) č. 1095/2010,
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1113 z 31. mája 2023 o údajoch sprevádzajúcich prevody finančných prostriedkov a určitých kryptoaktív a o zmene smernice (EÚ) 2015/849, Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1114 z 31. mája 2023 o trhoch s kryptoaktívami a o zmene nariadení (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 1095/2010 a smerníc 2013/36/EÚ a (EÚ) 2019/1937. Predmetné predpisy tvoria spoločný právny rámec upravujúci požiadavky v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu, ktoré majú spĺňať povinné subjekty, a podporujúci inštitucionálny rámec Únie v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu, a to vrátane zriadenia Úradu pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

1.2 | ÚČEL STRATÉGIE

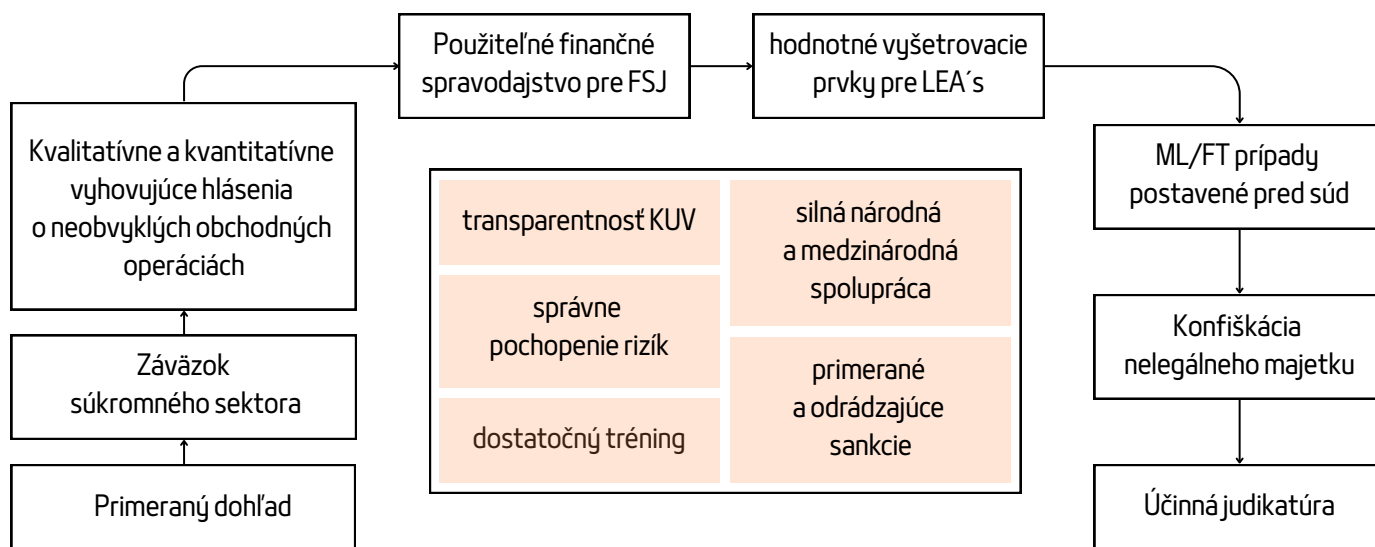
Hlavným účelom vypracovania Národnej stratégie boja proti legalizácii výnosov z trestnej činnosti, financovaniu terorizmu a financovaniu proliferácie s výhľadom do roku 2030 je dosiahnutie celospoločenského konsenzu naprieč politickým spektrom, na zabezpečenie dlhodobu udržateľného efektívneho fungovania národného mechanizmu boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti, financovania terorizmu a financovania proliferácie v podmienkach Slovenskej republiky za účasti všetkých orgánov štátnej správy a verejnej moci, ktoré sú vecne príslušné a zodpovedné pre danú oblasť.

Medzinárodné štandardy Finančnej akčnej skupiny stanovujú požiadavky na orgány presadzovania práva, súdnictvo, finančné spravodajské jednotky a súkromný sektor a jeho orgány dohľadu na zabezpečenie efektívneho fungovania režimu boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti na národnej a medzinárodnej úrovni.

Národná stratégia boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti, financovania terorizmu a financovania zbraní hromadného ničenia s výhľadom do roku 2030 vychádza nielen z potreby nastavenia legislatívnych a regulačných mechanizmov pre zmiernenie rizík, identifikovaných v rámci III. kola národného hodnotenia rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu, avšak aj z implementácie požiadaviek vyplývajúcich z medzinárodného právneho rámca upravujúceho požiadavky v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti, financovania terorizmu a financovania proliferácie a neustáleho vývoja medzinárodných štandardov Finančnej akčnej skupiny.

S cieľom priebežného zvyšovania efektivity režimu boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti, financovania terorizmu a financovania proliferácie Slovenská republika neustále prijíma kroky a zavádza mechanizmy na zabezpečenie identifikácie, posudzovania a pochopenia rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu, ako aj rizík nevykonávania a obchádzania cielených finančných sankcií, a prijíma opatrenia na zmiernenie identifikovaných rizík. Slovenská republika priebežne aktualizuje hodnotenie rizík spojených s konkrétnymi odvetvami, produktmi, službami a prijíma kroky na zmierňovanie rizík. Cieľom je zabezpečiť systematické a priebežne aktualizované chápanie hrozieb, zraniteľnosti a rizík v domácom aj medzinárodnom kontexte a prijímanie adresných opatrení na operačnej úrovni s cieľom ich zmierňovania, eliminácie.

Efektívne fungovanie skôr uvedeného režimu v cykle účinnosti opatrení je uvedený na nasledujúcej schéme:

1.3 | UŽÍVATELIA STRATÉGIE

Zoznam subjektov, ktoré sa podieľajú na inštitucionálnej a právnej ochrane pred legalizáciou výnosu z trestnej činnosti, je oveľa širší a zahŕňa v sebe rôzne subjekty v medzirezortnom a multidisciplinárnom priereze. Národný koordinačný mechanizmus boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti, financovania terorizmu a financovania proliferácie sa skladá zo súčastí Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Národnej banky Slovenska, Ministerstva financií Slovenskej republiky, Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Generálnej prokuratúry a v neposlednom rade zo spravodajských služieb pôsobiach v našich podmienkach.

Pre naplnenie účelu Národnej stratégie boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti Medzirezortný koordinačný orgán pre boj so zločinnosťou plní úlohy národného koordinačného orgánu pre zabezpečenie účinného a koordinovaného postupu v boji so zločinnosťou v súlade s princípmi Rady Európy a Európskej únie. Pôsobí na zvyšovanie účinnosti a efektívnosti boja so zločinnosťou tým, že koordinuje jednotlivé opatrenia a aktivity v oblasti boja so zločinnosťou, vrátane jej organizovaných foriem, medzi všetkými zainteresovanými subjektmi. Zabezpečuje koordináciu, súbežnosť a nadväznosť opatrení a aktivít z hľadiska časového, vecného a priestorového, ako aj z hľadiska spôsobov ich realizácie a priebežne vyhodnocuje ich účinnosť.

Uznesením Medzirezortného koordinačného orgánu pre boj so zločinnosťou č. 7 zo 16. mája 2002 bola zriadená multidisciplinárna integrovaná skupina odborníkov zameraná na elimináciu legalizácie výnosu z trestnej činnosti, ktorej pôsobnosť bola uznesením Medzirezortného koordinačného orgánu pre boj so zločinnosťou č. 5 z 27. októbra 2008, na podnet vedúceho skupiny a vzhľadom na prijatie zákona č. 297/2008 Z. z. uznesením Medzirezortného koordinačného orgánu pre boj so zločinnosťou č. 24 z 27. februára 2018, odsúhlasená zmena názvu skupiny na národná expertná skupina na prevenciu a boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu.

Vedúcim národnej expertnej skupiny na prevenciu a boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu je riaditeľ Finančnej spravodajskej jednotky. Cieľom činnosti národnej expertnej skupiny na prevenciu a boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu je navrhovanie vhodného efektívneho spôsobu výmeny operatívnych informácií v rámci platnej právnej úpravy o subjektoch podozrivých z organizovanej trestnej činnosti, legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu, koordinovanie činností spojených s odhaľovaním a dokumentovaním trestnej činnosti kriminálnej skupiny tak, aby nedochádzalo k duplicite činnosti pri riešení jednotlivých prípadov.

Financovanie terorizmu a financovanie rozširovania zbraní hromadného ničenia predstavuje významný problém z hľadiska činnosti príslušných štátnych orgánov a určených subjektov pôsobiach vo verejnom sektore, najmä v oblasti poskytovania finančných služieb. Z dôvodu zosúladenia a zefektívnenia spolupráce, výmeny informácií a činnosti zainteresovaných subjektov bola uznesením Medzirezortného koordinačného orgánu pre boj so zločinnosťou č. 7 zo dňa 14. februára 2017 zriadená podskupina na riešenie problematiky financovania terorizmu a financovania zbraní hromadného ničenia.

Stretnutia členov národnej expertnej skupiny na prevenciu a boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu sa uskutočňujú v rámci rôznych pracovných skupín. Aktuálnymi témami zasadnutí národnej expertnej skupiny na prevenciu a boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu boli proces prípravy národného hodnotenia rizík legalizácie výnosu z trestnej

činnosti a financovania terorizmu, realizácia sektorových hodnotení rizík, koordinácia činností dohľadových orgánov, otázky týkajúce sa konečných užívateľov výhod, spolupráca činnosti Finančnej spravodajskej jednotky a colných orgánov v oblasti prepravy hotovosti, ako aj otázky prevencie rizík zneužívania neziskových organizácií na financovanie terorizmu. Národná expertná skupina na prevenciu a boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu predstavuje permanentnú a reálnu platformu vnútroštátnej koordinácie a identifikácie kľúčových prvkov na odstránenie technických nedostatkov a nedostatkov v oblasti efektívnosti národného mechanizmu v zmysle správy z 5. kola vzájomného hodnotenia Slovenskej republiky MONEYVAL.

Dňa 30. júna 2021 schválila vláda Slovenskej republiky uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 381 k návrhu na systémové určenie zodpovednosti ministerstiev a niektorých orgánov verejnej moci pre jednotlivé odporúčania Finančnej akčnej skupiny a bezprostredné výsledky v oblasti hodnotenia efektívnosti a na odstránenie nedostatkov identifikovaných v rámci 5. kola vzájomného hodnotenia Slovenskej republiky Výborom expertov Rady Európy pre hodnotenie opatrení proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu MONEYVAL, ktorým bola určená zodpovednosť príslušných orgánov Slovenskej republiky v jednotlivých oblastiach boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti, financovaniu terorizmu a financovaniu proliferácie v zmysle 40 odporúčaní Finančnej akčnej skupiny a dvanásť oblastí na preukazovanie efektívnosti mechanizmu boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti, financovania terorizmu a financovania proliferácie. Uvedené určenie zodpovednosti je kľúčovým prvkom pri riešení praktických problémov vyplývajúcich z horizontálnych presahov jednotlivých odporúčaní a požiadaviek Finančnej akčnej skupiny.

Návrh opatrení bol vypracovaný v súlade s o záväzkami vlády Slovenskej republiky, vyplývajúcim z jej programového vyhlásenia na obdobie rokov 2020 až 2024 v súlade s odporúčaniami výboru expertov MONEYVAL uvedenými v Záverečnej správe.

**Členovia národnej expertnej skupiny na prevenciu a boj proti legalizácii príjmov
z trestnej činnosti a financovania terorizmu – užívatelia národnej stratégie
boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu
a financovania proliferácie s výhľadom do roku 2030**

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	Finančná spravodajská jednotka Prezídia Policajného zboru
	Národná centrála osobitných druhov kriminality Prezídia Policajného zboru
	Protiteroristická centrála Prezídia Policajného zboru
	Úrad boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru
	Úrad medzinárodnej Policajnej spolupráce Prezídia Policajného zboru
	Odbor kriminálnej polície Prezídia Policajného zboru
	Sekretariát medzirezortného Expertného koordinačného orgánu na boj so zločinnosťou Odbor komunikácie a prevencie Prezídia Policajného zboru
	Odbor všeobecnej vnútornej správy Sekcie verejnej správy
	Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rozvoj občianskej spoločnosti
	Akadémia Policajného zboru
Ministerstvo financií Slovenskej republiky	Finančné riaditeľstvo
	Kriminálny úrad finančnej správy
	Sekcia daňová a colná
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky	
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky	
Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky	
Ministerstvo obrany Slovenskej republiky	
Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky	
Generálna prokuratúra Slovenskej republiky	
Slovenská informačná služba	
Národná banka Slovenska	
Úrad pre reguláciu hazardných hier	
Štatistický úrad Slovenskej republiky	

1.4 | RELEVANTNÉ STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Záverečná správa z 5. kola vzájomného hodnotenia Slovenskej republiky bola prijatá na 60. plenárnom zasadnutí MONEYVAL dňa 16. septembra 2020. Zo záverov správy a na základe zistených nedostatkov súladu so štandardmi Finančnej akčnej skupiny a súvisiacich odporúčaní, vyplynula potreba zavedenia zásadných zlepšení na preukázanie skutočností, že systém v Slovenskej republike nie je možné zneužiť na legalizáciu výnosu z trestnej činnosti, financovania terorizmu a financovania proliferácie a Slovenská republika bola zaradená do sprísneného následného hodnotiaceho procesu s povinnosťou predložiť prvú správu o dosiahnutom pokroku na plenárnom zasadnutí v decembri 2022.

Od roku 2020 Slovenská republika podnikla množstvo krokov k posilneniu národného režimu boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu, ktoré prezentovala v rámci troch správ o pokroku (2022, 2023, 2024). Napriek prijatým zmenám Slovenská republika neodstránila zistené nedostatky v požadovanom rozsahu podľa Procesných pravidiel MONEYVAL pre 5. kolo vzájomného hodnotenia a na podklade nedostatočnej, v poradí už tretej správy o pokroku bola v decembri 2024 bola zaradená do 1. stupňa sankčného režimu. V súčasnej dobe naďalej prebiehajú procesy na zabezpečenie účinného a efektívneho režimu s cieľom preukázania zabezpečenia súladu Slovenskej republiky so štandardmi Finančnej akčnej skupiny.

O význame hodnotenia, s dôrazom na súlad s globálnymi štandardmi Finančnej akčnej skupiny, svedčí aj osobitná požiadavka Európskej komisie na pravidelné informovanie o pokroku Slovenskej republiky nad rámec mechanizmu MONEYVAL, ktorú reprezentuje osobný list podpredsedu Európskej komisie Valdisa Dombrovskisa z 5. októbra 2020, adresovaný ministrovi financií Slovenskej republiky, zdôrazňujúci opatrenia, ktorým musí byť venovaná najvyššia priorita.

Dňa 25. apríla 2023 sa vo Varšave v Poľsku uskutočnilo 1. zasadnutie MONEYVAL na ministerskej úrovni pod záštitou ministerky financií Poľska High-Level meeting MONEYVAL. Išlo o historicky prvé zasadnutie MONEYVAL v takomto formáte. Predmetom pracovnej časti rokovania bola diskusia a schválenie dvoch programových dokumentov „Deklarácie na najvyššej úrovni“ a „Stratégie MONEYVAL na obdobie 2023-2027“. Rokovania sa zúčastnili v prevažnej miere ministri členských štátov zodpovední za koordináciu národných mechanizmov boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu a vedúci delegácií členských štátov pri MONEYVAL. Rokovania sa tiež zúčastnili zástupca generálneho tajomníka Rady Európy, prezident a výkonná tajomníčka Finančnej akčnej skupiny, prezident EGMONT GROUP, zástupkyňa generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre finančnú stabilitu, finančné služby a kapitálový trh Európskej únie, prezident Konferencie zmluvných strán Varšavského dohovoru, a tiež aj členovia predsedníctva MONEYVAL a ďalší predstavitelia Európskej únie, Rady Európy a sekretariátu MONEYVAL.

Na 68. plenárnom zasadnutí MONEYVAL, ktoré sa konalo v dňoch 04. – 06. decembra 2024, bolo prijaté rozhodnutie o konaní 6. kola vzájomného hodnotenia Slovenskej republiky v roku 2028.

2 DEFINÍCIA A ANALÝZA RIEŠENÉHO PROBLÉMU V OBLASTIACH BOJA PROTI LEGALIZÁCII VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI, FINANCOVANIU TERORIZMU A FINANCOVANIU PROLIFERÁCIE

LEGISLATÍVNY A REGULAČNÝ RÁMEC BOJA PROTI LEGALIZÁCII VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI A FINANCOVANIA TERORIZMU

V súčasnej dobe stojí Slovenská republika pred transpozíciou a implementáciou komplexného legislatívneho balíka, ktorý Európska komisia prijala v rokoch 2023 – 2024 v súlade s medzinárodnými normami, zameraného na posilnenie bezpečnostného rámca Európskej únie. Predmetné predpisy Európskej komisie, ktoré sú súčasťou tohto balíka, tvoria spoločný právny rámec upravujúci požiadavky v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu, ktoré majú spĺňať povinné subjekty a podporujúci inštitucionálny rámec Európskej únie v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu, a to vrátane zriadenia Úradu pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Jednotlivé predpisy obsahujú časové rámce na prijatie opatrení, ktoré zohľadňuje aj národná stratégia boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu s výhľadom do roku 2030. Posilnením slovenskej legislatívy v predmetnej oblasti a prijatím požadovaných opatrení Slovenskou republikou prispeje k posilneniu a zefektívneniu boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu ako na národnej, tak aj na medzinárodnej úrovni.

HODNOTENIE RIZÍK, ŠTATISTIKA A RIZIKOVO ORIENTOVANÝ PRÍSTUP

Od skončenia vzájomného hodnotenia Slovenskej republiky v 5. kole MONEYVAL v roku 2020 došlo k niekoľkým zmenám štandardov stanovených Finančnou akčnou skupinou v oblasti hodnotenia rizík. Prijaté zmeny odzrkadľujú požiadavky na krajiny, ich štátne orgány, orgány vynucovania práva, finančné inštitúcie a nefinančný sektor, aby identifikovali a posúdili riziká legalizácie výnosu z trestnej činnosti, financovania terorizmu a možného porušovania, neuplatňovania alebo vyhýbania sa cieľovým finančným sankciám v súvislosti s financovaním proliferácie, ako aj požiadavku prijatia príslušných opatrení na zmiernenie takýchto rizík za podpory národnej spolupráce, koordinácie a výmeny informácií. Zo záverov hodnotenia Slovenskej republiky vyplývajú taktiež odporúčania aj v nastavení zberu spoľahlivých štatistík, trendov a typológií v uvedených oblastiach s cieľom posilnenia národného povedomia o závažných hrozbách a zraniteľných miestach.

DOHLAD, TRANSPARENTNOSŤ A KONEČNÝ UŽÍVATEĽ VÝHOD

Zo záverov 5. kola vzájomného hodnotenia Slovenskej republiky MONEYVAL vyplýva niekoľko kľúčových zistení v oblasti výkonu dohľadu, na základe ktorých je sformulovaných niekoľko prioritných odporúčaní na zefektívnenie dohľadu v podmienkach Slovenskej republiky. Na zabezpečenie rizikovo orientovaného výkonu dohľadu sa Slovenskej republike odporúča vyčleniť dostatočné zdroje a odborné kapacity na vykonávanie dohľadu nad finančným a nefinančným sektorom a zavedenie komplexného modelu dohľadu, ktorý bude založený na hodnotení rizík z hľadiska frekvencie, rozsahu a charakteru dohľadu, vychádzajúc zo znalosti špecifických rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu pre jednotlivé sektory. Zvýšenie úrovne spolupráce orgánov dohľadu je odporúčané ako vo fáze udeľovania licencií, tak aj pri vykonávaní činnosti dohľadu, s cieľom zamedzenia vstupovania osôb spojených so zločincami do sektorov a povolání ako sú kasína, právnici, notári, daňoví poradcovia, účtovníci a audítori. Vo finančnom sektore sú odporúčania formulované v súvislosti so zavedením opatrení na identifikáciu porušení licenčných, príp. registračných požiadaviek, ako aj zabezpečiť, aby agenti platobných inštitúcií podliehali dohľadu. Na zabezpečenie uplatňovania odrádzajúcich sankcií za porušenia povinností v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu MONEYVAL odporúča orgánom dohľadu prehodnotenie kritérií uplatňovania sankcií.

Zabezpečenie primeraných mechanizmov na overovanie správnosti a aktuálnosti údajov vedených v registroch je jednou z kľúčových oblastí v účinnom režime boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu. Pre zabezpečenie a posilnenie transparentnosti a konečného užívateľa výhod právnických osôb a právnych zoskupení boli odporúčania MONEYVAL zamerané na zabezpečenie vedenia presných a aktuálnych informácií o skutočnom vlastníctve a uplatňovanie účinných, primeraných a odrádzajúcich sankcií v prípade neplnenia požiadaviek na predloženie príslušných informácií. Vypracovanie komplexnej analýzy rizík spojených so všetkými typmi právnických osôb, so zohľadnením rizík v súvislosti s virtuálnymi sídlami, právnických osôb a bielymi koňmi využívanými v štruktúrach spoločnosti, by prinieslo identifikáciu rizík, na základe ktorých by sa prijali príslušné zmierňujúce opatrenia s následným informovaním všetkých zainteresovaných strán a povinných osôb o charakteristikách právnych zoskupení a rizikách ich možného potenciálneho zneužitia.

FINANČNÉ SPRAVODAJSTVO, ODHAĽOVANIE A TRESTNÉ STÍHANIE LEGALIZÁCIE VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI, VYHĽADÁVANIE VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI VEDÚCE KU KONFIŠKÁCII A REÁLNE ODOBERANIE SKONFIŠKOVANÉHO VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI

Zber, analýza a šírenie finančných spravodajských informácií predstavuje jadro efektívneho režimu boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu. Finančná spravodajská jednotka má fungovať ako nezávislý a operatívne schopný orgán, ktorý má zabezpečený prístup do relevantných registrov, využíva moderné analytické nástroje, prijíma a spracúva hlásenia o neobvyklých obchodných operáciách a strategicky podporuje orgány združené v národnom koordinačnom mechanizme, pričom výsledkom jej činnosti sú reálne využiteľné produkty orgánmi dohľadu, resp. orgánmi vynucovania práva. Dôležitou súčasťou efektívneho režimu boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti je rozvinuté proaktívne a paralelné finančné vyšetrovanie aplikujúce princíp follow the money, schopné generovať dôkazy na účely trestného stíhania legalizácie výnosu z trestnej činnosti a s cieľom účinnej identifikácie, zaistenia, konfiškácie a reálneho odoberania majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti. Sankcie uplatňované ako výsledok trestného konania sú odradzujúce. V praxi to znamená vybudovať funkčný rámec spolupráce medzi Finančnou spravodajskou jednotkou, orgánmi finančného vyšetrovania, prokuratúrou a súdmi. Posilnenie týchto mechanizmov je naplnením stratégie globálnej siete zasiahnuť „motiváciu zločinu“ na najcitlivejšom mieste, cez odňatie jeho výnosu.

FINANCOVANIE TERORIZMU A CIELENÉ FINANČNÉ SANKCIE V OBLASTI FINANCOVANIA TERORIZMU A FINANCOVANIA PROLIFERÁCIE

Funkčný režim boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu nemôže byť efektívny bez aktívneho a koordinovaného postupu v oblasti vyšetrovania skutkov legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu, ako aj bez uplatňovania cielených finančných sankcií v súlade s medzinárodnými záväzkami. Finančná akčná skupina stanovuje vysoké štandardy v oblasti kriminalizácie skutkov legalizácie výnosu z trestnej činnosti, autonómnej legalizácie, legalizácie prostredníctvom tretích osôb, ako aj zamedzenia beztrestnosti právnických osôb.

V oblasti cielených finančných sankcií sa odporúčania Finančnej akčnej skupiny zameriavajú na efektívne mechanizmy implementácie sankcií Organizácie spojených národov vrátane autonómnych sankcií a preventívneho dohľadu nad neziskovým sektorom. Slovenská republika čelí potrebe zabezpečiť legislatívne nástroje, procesné postupy a medziinštitucionálne mechanizmy, ktoré umožnia včasné, dôkladné a zákonné zmrazenie finančných prostriedkov osôb podliehajúcich sankciám.

Bez systematického identifikovania rizík a posilnenia preventívnych opatrení (napr. skríning, hodnotenie rizika v sektore neziskových organizácií, monitoring transakcií) by mohlo dôjsť k vážnemu narušeniu integrity finančného systému Slovenskej republiky. Súčasťou opatrení je aj zabezpečenie výmeny informácií medzi verejným a súkromným sektorom, najmä s ohľadom na príznaky zneužitia právnických osôb alebo právnych štruktúr na účely financovania terorizmu.

NÁRODNÁ A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

V realite mimoriadnej dynamiky vývoja cezhraničnej organizovanej trestnej činnosti, rozvoja sofistikovaných schém vyvážania generovaných výnosov, podporenej zneužívaním pokročilých technológií a kybernetického priestoru justičná odozva v rámci boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu nemôže byť úspešná bez koordinovanej a systematickej spolupráce medzi príslušnými orgánmi na národnej aj medzinárodnej úrovni. Podľa odporúčaní Finančnej akčnej skupiny je kľúčové, aby krajiny zabezpečili právny rámec a operatívne mechanizmy umožňujúce efektívnu výmenu informácií a spoluprácu pri vyšetrovaní, konfiškácii, predchádzaní rizikám a v oblasti dohľadu.

Na vnútroštátnej úrovni je potrebné rozvíjať horizontálnu koordináciu medzi Finančnou spravodajskou jednotkou, Národnou bankou Slovenska, Úradom pre reguláciu hazardných hier, orgánmi činnými v trestnom konaní vrátane orgánu, ktorý zabezpečuje vyhľadávanie majetku, spravodajskými službami, ako aj ďalšími aktérmi. Táto spolupráca sa má realizovať prostredníctvom pravidelných zasadnutí, spoločných analýz, systémov zdieľania dát, ako aj vytváraním multidisciplinárnych tímov. Národná expertná skupina predstavuje kľúčovú platformu pre koordináciu a riadenie národného mechanizmu boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu.

Taktiež je žiaduce založiť public-private partnerstvo medzi zložkami vynucujúcimi právo a súkromným sektorom s cieľom efektívnejšieho boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti. Zvyšujúce sa regulačné požiadavky a žiadosti zložiek vynucujúcich právo na povinné osoby vytvára tlak na zavádzanie nových compliance postupov a nástrojov, ktoré zvyšujú náklady povinným osobám, ako i nevôľu tieto požiadavky riešiť. Na základe uvedeného prístupujú povinné osoby k tzv. deriskingu, keď namiesto toho, aby efektívne zmierňovali riziká súvisiace s obchodnými vzťahmi s vysoko rizikovými klientami, odmietajú poskytovať služby určitej skupine klientov. Tento postup môže negatívne vplývať na zabezpečenie prístupu k službám a zvyšovať rozsah vylúčených komunít, združení a subjektov tretieho sektora, ako i podnikateľov s rizikovým predmetom podnikania (crypto, fintech, výnimky zo sankčných opatrení a tovar dvojitého určenia, lobbisti apod.). Tento postup nie je riešením, ale konzerváciou problému, ktoré by mali zložky vynucujúce právo a regulátory prijať a spoločne hľadať riešenia, opatrenia, zdieľať údaje a využívať moderné analytické možnosti s cieľom zefektívniť boj proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu.

Ďalším dôvodom pre public-private partnership prístup v boji proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu je užšia spolupráca v rámci nefinančných subjektov, z ktorých mnohé majú postavenie v legalizačných schémach tzv. gatekeepers, tým, že stoja na začiatku alebo konci legalizačnej schémy, ako sú advokáti, účtovníci, daňoví poradcovia. Súčasne majú zo zákona zavedenú povinnosť mlčanlivosti, avšak požiadavky plniť musia.

Na medzinárodnej úrovni je nevyhnutné aktívne pôsobiť v rámci MONEYVAL, EGMONT Group, Europolu, Eurojustu, siete CARIN a AMLA, s cieľom podporovať výmenu finančných informácií, zisťovanie majetku a presadzovanie rozhodnutí o zmrazení a konfiškácii. Osobitný dôraz sa kladie na implementáciu nástrojov cezhraničnej spolupráce, vrátane používania modelových dohôd, dožiadaní a účasti na spoločných vyšetrovacích tímoch.

2.1 | REVÍZIA EXISTUJÚCICH OPATRENÍ A OČAKÁVANÝ BUDÚCI VÝVOJ

Legislatívny a regulačný rámec boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu

Vláda Slovenskej republiky dňa 2. októbra 2024 schválila návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 297/2008 Z. z. Hlavným cieľom predloženého návrhu zákona bola implementácia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1113 z 31. mája 2023 o údajoch sprevádzajúcich prevody finančných prostriedkov a určitých kryptoaktív a o zmene smernice (EÚ) 2015/849 (ďalej len „nariadenie (EÚ) 2023/1113“), odstránenie nedostatkov slovenskej právnej úpravy vytýkaných Európskou komisiou tak, aby boli splnené požiadavky správnej a úplnej transpozície smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES, ako aj so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/843 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu a smernice 2009/138/ES a 2013/36/EU. V neposlednom rade sa návrhom zákona odstraňujú nedostatky identifikované v Správe z 5. kola vzájomného hodnotenia Slovenskej republiky Výborom MONEYVAL aj v oblasti vykonávania medzinárodných sankcií a výšky pokút za colné priestupky páchané v súvislosti s prepravou hotovosti. Novela zákona č. 297/2008 Z. z. nadobudla účinnosť 15. januára 2025.

Dňa 2. októbra 2024 bolo prijaté uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 589 k návrhu na určenie gestorských ústredných orgánov štátnej správy a niektorých orgánov verejnej moci zodpovedných za prebratie a aplikáciu smerníc, ktorým, jednou z úloh (B.12), uložila ministrom vnútra Slovenskej republiky predložiť v spolupráci s ministrom financií Slovenskej republiky, ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky, predsedom Štatistického úradu Slovenskej republiky a vedúcim Úradu vlády Slovenskej republiky na rokovanie vlády návrh právneho predpisu, ktorým sa zabezpečí prebratie smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1640 z 31. mája 2024 o mechanizmoch, ktoré majú členské štáty zaviesť na predchádzanie využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2019/1937 a mení a zrušuje smernica (EÚ) 2015/849 súlad s jednotlivými článkami smernice v stanovených termínoch.

Vyššie uvedené legislatívne opatrenia predstavujú základný výpočet relevantného právneho rámca. V danom kontexte vnímame významné európske harmonizačné nástroje, napr. v oblasti trestného práva to sú najmä Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1673 z 23. októbra 2018 o boji proti praniu špinavých peňazí prostredníctvom trestného práva a Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1260 z 24. apríla 2024 o vymáhaní majetku a konfiškácii a súvisiace medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Hodnotenie rizík, štatistika a rizikovo orientovaný prístup

Podľa § 26a zákona č. 297/2008 Z. z. Finančná spravodajská jednotka vypracúva národné hodnotenie rizík s cieľom posúdiť riziká legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu na národnej úrovni, ktoré schvaľuje vláda Slovenskej republiky.

Na spracovaní národného hodnotenia rizík a jeho priebežnej aktualizácii sa na požiadanie zúčastňujú povinné osoby, združenia majetku, Národná banka Slovenska, orgány činné v trestnom konaní a ďalšie zainteresované štátne orgány a inštitúcie, ktoré sú povinné poskytnúť potrebnú súčinnosť Finančnej spravodajskej jednotke. Národné hodnotenie rizík sa aktualizuje najmä s ohľadom na vývoj rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu a predkladá sa vláde Slovenskej republiky najneskôr štyri roky od predchádzajúceho schválenia. Proces poslednej, tretej aktualizácie národného hodnotenia rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu, bol ukončený v apríli 2025.

Na procese tretieho národného hodnotenia rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu sa zúčastňovali orgány Slovenskej republiky príslušné na boj proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti. Národná spolupráca príslušných orgánov a inštitúcií a koordinácia procesu aktualizácie národného hodnotenia rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu prebiehala pod záštitou národnej expertnej skupiny na prevenciu a boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu na zabezpečenie zosúladenia a efektivity činnosti príslušných orgánov na národnej úrovni v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti.

Na základe identifikovaných hrozieb, miest zraniteľnosti a príslušnej miery rizík prijala Slovenská republika kroky na prijatie príslušných opatrení na zmiernenie zistených rizík. V jednotlivých oblastiach boli sformulované a prijaté úlohy akčného plánu na implementáciu primeraných opatrení s cieľom zefektívnenia režimu. Potreba vypracovania národnej stratégie boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti vychádzala okrem iného aj z uplynutia doby prijatých Strategických princípov boja proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu na roky 2019-2024., ktoré boli schválené vládou Slovenskej republiky

Dohľad, transparentnosť a konečný užívateľ výhod

Finančná spravodajská jednotka vykonáva kontrolu plnenia a dodržiavania povinností povinných osôb ustanovených podľa § 29 ods. 1 zákona č. 297/2008 Z. z. Kontrolu plnenia a dodržiavania povinností ustanovených zákonom č. 297/2008 Z. z. vykonáva u povinných osôb, ktoré podliehajú dohľadu Národnej banky Slovenska podľa osobitného predpisu, aj Národná banka Slovenska a u povinných osôb, u ktorých vykonáva dozor orgán dozoru podľa osobitného predpisu, aj Úrad pre reguláciu hazardných hier podľa § 29 ods. 3 zákona č. 297/2008 Z. z.

Národná banka Slovenska v roku 2024 pripravila stratégiu dohľadu nad finančným trhom v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu na obdobie rokov 2025 - 2027. Po zohľadnení dynamicky sa vyvíjajúcich inovácií na finančnom trhu, zmien v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu, ako aj čoraz sofistikovanejších spôsobov porušenia predpisov, sa Národná banka Slovenska rozhodla pripraviť výhľadový dokument: Stratégia dohľadu nad finančným trhom v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu. Hlavným cieľom stratégie je predchádzať a zmierňovať riziká a súčasne prispievať k zvyšovaniu stability, integrity a ochrany finančného trhu. Zároveň poskytuje východiskový rámec pre plnenie povinností a úloh Národnej banky Slovenska vyplývajúcich z novej európskej legislatívy vrátane povinností vo vzťahu k európskemu Úradu pre boj proti legalizácii výnosov z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu.

Úrad pre reguláciu hazardných hier vydal v novembri 2024 metodiku pre prevádzkovateľov hazardných hier zameranej na uplatňovanie rizikovo orientovaného prístupu zo strany povinných osôb a plnenie povinností vyplývajúcich zo zákona č. 297/2008 Z. z.

Finančná spravodajská jednotka vypracovala v apríli 2025 metodiku na uplatňovanie rizikovo orientovaného prístupu. Cieľom predmetného dokumentu bolo zefektívniť postupy pri plnení úloh, ktoré Finančnej spravodajskej jednotke vyplývajú z § 26 zákona č. 297/2008 Z. z. za účelom monitorovania existujúcich a vyvíjajúcich sa rizík a prijímania adresných preventívnych a regulačných opatrení. Na základe vykonaných analýz aktualizovala svoju stratégiu dohľadu na obdobie do roku 2026.

Za účelom zefektívnenia spolupráce dohľadových orgánov v oblasti predchádzania a odhaľovania legalizácie výnosu z trestnej činnosti a pri plnení úloh v oblasti kontroly plnenia a dodržiavania povinností povinných osôb, podľa ustanovenia § 5 zákona č. 297/2008 Z. z., bola dňa 17. decembra 2024 podpísaná Dohoda o vzájomnej spolupráci medzi Národnou bankou Slovenska a Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, do štruktúry ktorého Finančná spravodajská jednotka patrí. Dňa 31. marca 2025 bola podpísaná aj Dohoda o vzájomnej spolupráci medzi úradom pre reguláciu hazardných hier a Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky s rovnakým cieľom.

Finančné spravodajstvo, odhaľovanie a trestné stíhanie legalizácie výnosu z trestnej činnosti, vyhľadávanie výnosov z trestnej činnosti vedúce ku konfiškácii a reálne odoberanie skonfiškovaného výnosu z trestnej činnosti

Z pohľadu štandardov FATF je kľúčové, aby finančná spravodajská jednotka zhromažďovala, analyzovala a efektívne spracúvala informácie týkajúce sa neobvyklých obchodných operácií, pričom jej schopnosť detekovať nové hrozby, typológie a trendy priamo ovplyvňuje efektívnosť celého národného mechanizmu eliminovania rizika legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu.

Stratégia FATF, stratégia MONEYVAL a aktualizované štandardy FATF zdôrazňujú potrebu systematického vykonávania proaktívneho finančného vyšetrovania od počiatočných štádií zistenia podozrenia zo spáchania trestnej činnosti generujúcej významné výnosy, resp. paralelného finančného vyšetrovania vedeného súbežne s trestným konaním a schopnosť krajiny skonfiškovať výnosy z trestnej činnosti, a to aj v rámci rozšírenej konfiškácie, resp. konfiškácie bez predchádzajúceho odsúdenia.

V kontexte Slovenskej republiky je potrebné posilniť kapacity Finančnej spravodajskej jednotky vo vzťahu k analýze strategických a taktických informácií a zabezpečiť ich efektívny tok k orgánom činným v trestnom konaní. V danom kontexte Slovensko musí vybudovať, resp. dobudovať pokročilé a užívateľsky prístupné registre v oblasti evidencie majetku fyzických a právnických osôb, vrátane bankových účtov, konečných užívateľov výhod, kryptoúčtov a podobne a posilniť prístup Úradu pre vyhľadávanie majetku a Finančnej spravodajskej jednotky k relevantným databázam a registrom, ako aj potrebu vypracovať systém merania efektívnosti spravodajských produktov.

Dôležitou súčasťou efektívneho režimu boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti je aj schopnosť identifikovať, zaisťovať, konfiškovať a hlavne reálne odoberať majetok pochádzajúci z trestnej činnosti. Je preto potrebné implementovať systémové opatrenia na zlepšenie detekcie majetku z trestnej činnosti a jeho prepojenia na legalizáciu výnosu z trestnej činnosti, čo si vyžaduje kvalifikovanú analytickú spoluprácu, zdieľanie informácií a adekvátnu pokročilú informačno-technologickú infraštruktúru. V praxi to znamená jednak vybudovať funkčný rámec spolupráce medzi ARO, Finančnou spravodajskou jednotkou, orgánmi finančného vyšetrovania (vrátane zahrnutia mlutidisciplinárneho prístupu), prokuratúrou a súdmi a na druhej strane posilniť, resp. významne zefektívniť výkonnosť justičného systému v štádiu vykonávania majetkových rozhodnutí súdu. Významnou oblasťou je aj eliminácia zraniteľnosti zneužívania územia Slovenskej republiky z hľadiska zneužívania hotovosti, v danom kontexte

sú kľúčové schopnosti jej intrakomunitárneho zachytávania. Ultimátnym cieľom synergického efektu pôsobenia týchto mechanizmov je reálne oslabenie zraniteľnosti Slovenskej republiky ako miesta nielen generovania, ale najmä miesta atraktívneho na umiestňovanie, resp. prepieranie výnosov z trestnej činnosti.

Financovanie terorizmu a ciele finančné sankcie v oblasti financovania terorizmu a financovania proliferácie

Slovenská republika, aj na základe realizovaných analýz hrozby a zraniteľnosti v rámci troch NHR nedosahuje významnú mieru rizika v oblasti financovania terorizmu a ani nedisponuje praktickými príkladmi, ktoré by dosiahli štádium trestného stíhania, resp. odsúdenia z uvedenú trestnú činnosť. Táto skutočnosť však predstavuje vysoké požiadavky na permanentnú schopnosť preukázania účinnosti vnútroštátneho mechanizmu počínajúc dostatočnosťou chápania tohto rizika, vrátane záchytu a pohotovej reakcie v kontexte sektorovej dynamiky jeho vývoja, resp. v kontexte špecifik foriem financovania terorizmu akými sú mikrofinancovanie, problematika kryptomeny a moderných technológií, atď., ďalej - vyhodnocovania spravodajských informácií a fungovania súvisiacej medzi inštitucionálnej spolupráce príslušných orgánov a tiež aj pôsobenia spravodajských orgánov, FSJ PPZ a ďalších príslušných orgánov v rámci dotknutej medzinárodnej spolupráce. Za daného stavu úrovne rizika terorizmu a jeho financovania je rovnako významným faktorom účinnosti národného mechanizmu využívanie alternatívnych nástrojov na jeho eliminovanie v počiatočných štádiách podozrenia.

V októbri 2023 Finančná akčná skupina prijala revíziu odporúčania R.8 s cieľom zabezpečiť účinnejšie uplatňovanie cielených a rizikovo diferencovaných opatrení pre neziskové organizácie. Slovenská republika musí prispôbiť svoj prístup k tomuto sektoru tak, aby nedochádzalo k jeho zneužitiu na účely financovania terorizmu, pričom zároveň nesmie dôjsť k neprimeranému obmedzeniu jeho fungovania.

Základom je vykonanie hodnotenia rizík financovania terorizmu v neziskovom sektore a nastavenie primeraných opatrení pre vybrané typy neziskových organizácií, ktoré sú najviac zraniteľné. Slovensko tiež musí zabezpečiť efektívnu implementáciu cielených finančných sankcií v súlade s rezolúciami Bezpečnostnej rady Organizácie spojených národov, a to voči jednotlivcom a subjektom podozrivým z účasti na financovaní terorizmu alebo šírení zbraní hromadného ničenia. To zahŕňa aj mechanizmy na zmrazenie aktív bez zbytočného odkladu a zabezpečenie aktuálnych zoznamov subjektov.

Národná a medzinárodná spolupráca

Účinný režim boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu si vyžaduje nielen vnútroštátnu koordináciu, ale aj aktívnu účasť v medzinárodných štruktúrach a systémoch spolupráce. Slovensko je ako člen Rady Európy a Európskej únie povinné zabezpečiť výmenu informácií s ostatnými členskými štátmi, ako aj s tretími krajinami, a prispievať do spoločných databáz a platforiem. Medzinárodná spolupráca sa dotýka nielen výmeny spravodajských informácií (napr. prostredníctvom Egmont Group), ale aj výkonu cezhraničných opatrení ako je zaistenie a konfiškácia majetku.

Na národnej úrovni je dôležité posilniť medzirezortnú spoluprácu a pravidelne aktualizovať dohody o spolupráci medzi jednotlivými orgánmi. Potrebná je aj spoločná analytická kapacita a systematické zdieľanie údajov. Účelné využitie nástrojov Europolu, Eurojustu či Európskej prokuratúry prispeje k efektívnejšiemu stíhaniu cezhraničných prípadov legalizácie výnosu z trestnej činnosti a posilní dôveryhodnosť Slovenskej republiky ako partnera v boji proti finančnej kriminalite.

2.2 | VÝVOJ PRI NULOVOM VARIANTE

Nulový variant predpokladá, že Národná stratégia boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti, financovaniu terorizmu a financovaniu proliferácie s výhľadom do roku 2030 nebude prijatá. Takýto scenár by mal zásadné negatívne dopady na efektívnosť národného režimu boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu, ako aj na medzinárodnú reputáciu Slovenskej republiky.

V prípade neprijatia stratégie nebude zabezpečená implementácia záverov z III. kola národného hodnotenia rizík legalizácie výnosov z trestnej činnosti a financovania terorizmu a s tým súvisiacich opatrení. Zistené hrozby a zraniteľné miesta ostanú bez systémovej reakcie, čo môže viesť k zvýšenej pravdepodobnosti zneužitia finančného systému Slovenskej republiky na účely legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu. Nebude zabezpečené zosúladenie s požiadavkami medzinárodných štandardov Finančnej akčnej skupiny, čím sa Slovenská republika vystaví riziku zlyhania v rámci nadchádzajúceho 6. kola vzájomného hodnotenia Výboru MONEYVAL. Vzhľadom na zaradenie Slovenskej republiky do sankčného režimu môže ďalšia stagnácia viesť až k umiestneniu na zoznam jurisdikcií so zvýšeným monitoringom, čo by malo vážne dôsledky pre finančný sektor a reputáciu krajiny. V prípade nulového variantu zároveň nedôjde k transpozícii a vykonaniu legislatívnych povinností vyplývajúcich z nového európskeho legislatívneho balíka, čím by Slovenská republika porušila svoje záväzky voči právu Európskej únie. Dôsledkom by mohlo byť začatie konania o porušení zmluvy zo strany Európskej komisie a možné finančné sankcie. Rovnako tak je možné, že zlyhá rozvoj národnej koordinácie v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu vrátane mechanizmov zberu údajov, výmeny informácií a sektorového vzdelávania. Vnútroštátne orgány nebudú koncepčne vedené spoločnými cieľmi, čo povedie k nekoordinovanému výkonu úloh, duplicite a nižšej efektívnosti. Zostanú neadresované identifikované nedostatky v oblasti dohľadu, konfiškácie a vyšetrovania, čo bude mať negatívny dopad na schopnosť Slovenskej republiky identifikovať a postihovať legalizáciu výnosu z trestnej činnosti. Nedostatky v oblasti konečných užívateľov výhod, rizika neziskových organizácií, alebo financovania proliferácie nebudú riešené v súlade s odporúčaniami Finančnej akčnej skupiny. Slovenská republika stratí možnosť proaktívne sa pripravovať na 6. kolo vzájomného hodnotenia MONEYVAL (v roku 2028), čo môže vyústiť do nepriaznivého hodnotenia efektívnosti národného režimu boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu a reputačnej ujmy na medzinárodnej úrovni. Zníži sa schopnosť Slovenskej republiky aktívne participovať na medzinárodnej spolupráci, čím sa oslabí jej postavenie v rámci medzinárodných partnerstiev, čo môže obmedziť výmenu informácií v cezhraničných prípadoch.

Prijatie stratégie je nevyhnutné pre splnenie domácich a medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky, zvýšenie efektívnosti národného režimu boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu, ako aj pre udržanie dôvery investorov, finančných inštitúcií a medzinárodných partnerov v integritu slovenského finančného prostredia.

2.3 | SÚHRN VÝSLEDKOV KLÚČOVÝCH ANALÝZ

Výsledky analytickej fázy vychádzajú predovšetkým z III. kola národného hodnotenia rizík legalizácie výnosov z trestnej činnosti a financovania terorizmu, ktoré bolo ukončené v apríli 2025 a zo súvisiacich sektorových analýz, poukázali na viaceré oblasti s významnejšou mierou hrozby a/alebo zraniteľnosti:

PREDIKATÍVNA TRESTNÁ ČINNOSŤ

Za najvýznamnejšie zdroje nelegálneho výnosu boli identifikované daňové podvody, najmä DPH karuselové podvody, nasledované subvenčnými podvodmi, machináciami pri verejnom obstarávaní, drogovou trestnou činnosťou a podvodmi v oblasti obchodu

SEKTOROVÉ RIZIKÁ

Najvyššiu mieru exponovanosti vo vzťahu k riziku legalizácie výnosu z trestnej činnosti vzhľadom na povahu dostupnosti služieb, objemu transakcií a nízkeho prahu vstupu finančných prostriedkov tradične vykazuje sektor bankovníctva, sektor prevádzkovateľa hazardnej hry, virtuálne aktíva a nehnuteľnosti. Finančné inštitúcie ako banky, poisťovne či platobné inštitúcie sú vystavené strednému až vysokému riziku, najmä z dôvodu komplexnosti produktov a cezhraničných transakcií

OSOBITNÉ KATEGÓRIE OSÔB

Významné riziko predstavujú politicky exponované osoby (PEP), najmä pri nedostatočnej identifikácii skutočných vlastníkov

CIELENÉ FINANČNÉ SANKCIE

Identifikovaný bol nedostatočný systém kontroly nad ich uplatňovaním, ako aj potreba posilnenia kapacít a metodík na hodnotenie rizík financovania proliferácie

INŠTITUCIONÁLNE NEDOSTATKY

Nedostatky v spolupráci dohľadových orgánov, nedostatok koordinácie pri implementácii preventívnych opatrení a slabé prepojenie medzi sektorovými a strategickými dátami

3 VÍZIA A ZÁKLADNÉ STRATEGICKÉ SMEROVANIE

3.1 | VÍZIA A GLOBÁLNY CIEĽ

Vízia národnej stratégie boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti, financovania terorizmu a proliferácie zbraní hromadného ničenia s výhľadom do roku 2030 odráža ambíciu Slovenskej republiky systematicky a koordinovane chrániť integritu svojho finančného systému, podporiť právny štát a efektívne prispievať k medzinárodnému úsiliu v oblasti boja proti tejto neželanej a závažnej trestnej činnosti.

Vízia Slovenskej republiky na obdobie 2025 – 2030 znie:

“

Slovenská republika ako bezpečný, odolný a dôveryhodný štát s komplexným a efektívne fungujúcim systémom predchádzania, odhaľovania a postihu legalizácie výnosu z trestnej činnosti, financovania terorizmu a proliferácie zbraní hromadného ničenia, ktorý je plne zosúladený s európskym a medzinárodným rámcom a založený na princípoch národnej koordinácie, rizikovo orientovaného prístupu a spolupráce všetkých zainteresovaných subjektov.

”

Vízia vychádza z vedomia, že kriminalita s presahom na finančný systém predstavuje závažnú hrozbu nielen pre ekonomickú stabilitu krajiny, ale aj pre dôveru verejnosti vo verejné inštitúcie, právny štát a demokratický poriadok. Zároveň reflektuje rastúce očakávania medzinárodného spoločenstva a regulačného rámca Európskej únie, najmä v súvislosti s novým legislatívnym balíkom a ustanovením Úradu pre boj proti legalizácii výnosov z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu.

Na dosiahnutie tejto vízie sa Slovenská republika zaväzuje vykonať opatrenia na legislatívnej, inštitucionálnej, operatívnej aj preventívnej úrovni a zároveň posilniť spoluprácu medzi orgánmi verejnej moci, súkromným sektorom a medzinárodnými partnermi. Zásadným predpokladom je efektívne riadenie rizík identifikovaných v rámci III. národného hodnotenia rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu a zabezpečenie schopnosti štátu pružne reagovať na nové hrozby a výzvy v tejto oblasti vrátane nových technológií, hybridných hrozieb či zneužívania virtuálnych aktív.

Globálny cieľ národnej stratégie predstavuje rámcový zámer, ku ktorému smerujú všetky špecifické a operačné ciele jednotlivých pilierov:

“

Znížiť celkové riziko legalizácie výnosov z trestnej činnosti, financovania terorizmu a proliferácie v podmienkach Slovenskej republiky prostredníctvom zosúladenia legislatívy s medzinárodnými štandardmi, zefektívnenia výkonu dohľadu a kontrolných mechanizmov, posilnenia národnej koordinácie, odbornej kapacity inštitúcií a zavedenia systému monitorovania a hodnotenia založeného na riziku.

”

Globálny cieľ sa usiluje o vytvorenie odolného a adaptabilného systému boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu schopného reagovať na vývoj hrozieb a trendov, minimalizáciu zraniteľných miest identifikovaných v sektorových analýzach a národnom hodnotení rizík, efektívnu aplikáciu preventívnych, detekčných a represívnych nástrojov, ktoré zamedzia prieniku nelegálnych prostriedkov do legálnej ekonomiky, posilnenie dôvery občanov, podnikateľského prostredia a zahraničných partnerov v právny a finančný systém Slovenskej republiky.

Tento cieľ sa bude naplňať prostredníctvom koordinovanej realizácie opatrení v rámci jednotlivých pilierov stratégie, ktorých implementácia bude pravidelne vyhodnocovaná a riadená s dôrazom na výkonnosť, účinnosť a udržateľnosť prijatých zásahov.

3.2 | PILIERY NÁRODNEJ STRATÉGIE BOJA PROTI LEGALIZÁCII VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI, FINANCOVANIU TERORIZMU A FINANCOVANIU PROLIFERÁCIE

Určenie strategických pilierov v Národnej stratégii boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti, financovaniu terorizmu a financovaniu proliferácie na obdobie 2025 – 2030 predstavuje systémový a metodicky podložený prístup k plánovaniu a riadeniu národnej politiky boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti, financovaniu terorizmu a financovaniu proliferácie zbraní hromadného ničenia.

Piliere zohľadňujú šesť oblastí, ktoré sú kľúčové pre hodnotenie efektívnosti režimu boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti, financovania terorizmu a financovania proliferácie zbraní hromadného ničenia podľa medzinárodných štandardov Finančnej akčnej skupiny. Vytvorenie pilierov umožňuje Slovenskej republike priamo nadväzovať na hodnotiacu metodiku MONEYVAL identifikovať slabé miesta v konkrétnych tematických oblastiach, formulovať strategické ciele a úlohy presne podľa očakávaní medzinárodného spoločenstva.

Členenie stratégie podľa pilierov umožňuje sústrediť sa na jednotlivé tematické oblasti, ktoré majú odlišných nositeľov zodpovednosti, jasne alokovať zodpovednosti a kompetencie, lepšie koordinovať sektorové politiky a zosúladiť ich s národnou agendou boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti.

Každý pilier reflektuje na jednu z oblastí, ktoré predstavujú významné zdroje hrozieb, zraniteľnosti a rizika legalizácie výnosu z trestnej činnosti, financovania terorizmu a financovania proliferácie alebo zraniteľnosti systému. Ich samostatné rozpracovanie umožňuje prijímať adresné a cielene zamerané opatrenia, sledovať vývoj a stav rizika v danej oblasti samostatne, alokovať zdroje tam, kde sú najviac potrebné.

Vytvorenie štruktúry pilierov ako základnej logickej jednotky stratégie je nevyhnutné na stanovenie špecifických cieľov a súvisiacich aktivít, nastavenie časového harmonogramu a zodpovednosti, sledovanie plnenia prostredníctvom výročných správ Finančnej spravodajskej jednotky a Národnej expertnej skupiny na prevenciu a boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu.

Vďaka pilierom každá zodpovedná autorita presne vie, v akej oblasti má konať, zabezpečuje sa medzirezortná koordinácia cez Národnú expertnú skupinu na prevenciu a boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu a jej pracovné skupiny, minimalizuje sa prekrývanie kompetencií a zvyšuje sa efektivita prijímaných opatrení.

Vymedzenie strategických pilierov zabezpečuje, že aj pri zmenách vlády, personálnych zmenách či organizačných reformách zostáva základná štruktúra a ciele politiky boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu zachované a je možné periodicky aktualizovať konkrétne úlohy, kým základná orientácia zostáva stabilná.

PILIERE

NÁRODNEJ STRATÉGIE BOJA PROTI LEGALIZÁCII VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI, FINANCOVANIA TERORIZMU A FINANCOVANIA PROLIFERÁCIE ZBRANÍ HROMADNÉHO NIČENIA S VÝHLADOM DO ROKU 2030

**LEGISLATÍVNY A REGULAČNÝ RÁMEC BOJA PROTI
LEGALIZÁCII VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI
A FINANCOVANIA TERORIZMU**

**HODNOTENIE RIZÍK, ŠTATISTIKA A RIZIKOVO
ORIENTOVANÝ PRÍSTUP**

**DOHLAD, TRANSPARENTNOSŤ A KONEČNÝ
UŽÍVATEĽ VÝHOD**

**FINANČNÉ SPRAVODAJSTVO,
ODHAĽOVANIE A TRESTNÉ STÍHANIE LEGALIZÁCIE
VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI, VYHLÁDÁVANIE
VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI VEDÚCE
KU KONFIŠKÁCII A REÁLNE ODOBERANIE
SKONFIŠKOVANÉHO VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI**

**FINANCOVANIE TERORIZMU A CIELENÉ FINANČNÉ
SANKCIE V OBLASTI FINANCOVANIA TERORIZMU
A FINANCOVANIA PROLIFERÁCIE ZBRANÍ
HROMADNÉHO NIČENIA**

NÁRODNÁ A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

Zastrešenie národnej stratégie prostredníctvom pilierov je nielen technicky účelné, ale aj medzinárodne očakávané. Rešpektuje odporúčania Finančnej akčnej skupiny, zabezpečuje strategický prehľad a umožňuje efektívne riadenie verejnej politiky v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí, terorizmu a proliferácie. Predstavuje základný nástroj na dosiahnutie vyššej efektívnosti, transparentnosti, zodpovednosti a odolnosti národného systému.

4 AKČNÝ PLÁN V RÁMCI NÁRODNEJ STRATÉGIE BOJA PROTI LEGALIZÁCI VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI, FINANCOVANIU TERORIZMU A FINANCOVANIU PROLIFERÁCIE

4.1 | LEGISLATÍVNY A REGULAČNÝ RÁMEC BOJA PROTI LEGALIZÁCI VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI A FINANCOVANIA TERORIZMU

Tento pilier tvorí základný predpoklad pre fungovanie akéhokoľvek účinného režimu boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu. Cieľom je zosúladiť vnútroštátnych právnych predpisov so štandardmi Finančnej akčnej skupiny a aktuálnym právom Európskej únie vrátane 6. AML smernice a súvisiacich nariadení. Priebežné a systematické zabezpečovanie technického súladu so štandardmi Finančnej akčnej skupiny je absolútne kľúčové, predstavuje nevyhnutný predpoklad na vybudovanie efektívneho, globálne pozitívne vnímaného národného mechanizmu boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti, financovania terorizmu a financovania proliferácie. Prijatím kvalitného právneho rámca Slovenská republika zabezpečí, že všetky povinné subjekty budú disponovať jasnými, vykonateľnými a efektívne vymáhatelnými povinnosťami. Zabezpečí sa právna istota, predvídateľnosť a účinný výkon sankcií. Transpozícia a implementácia týchto právnych predpisov posilní dôveryhodnosť Slovenskej republiky na medzinárodnej úrovni a minimalizuje riziko zaostávania voči hodnoteniam MONEYVAL. V rámci tohto piliera je tiež kľúčové posilniť transparentnosť konečného vlastníctva a zabezpečiť funkčný systém evidencie, sankcií a medzinárodnej spolupráce.

STRATEGICKÝ CIEĽ

AKTUALIZOVANÝ LEGISLATÍVNY A REGULAČNÝ RÁMEC BOJA PROTI LEGALIZÁCI VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI A FINANCOVANIA TERORIZMU

ŠPECIFICKÝ CIEĽ		Priebežná aktualizácia právneho rámca dotýkajúca sa vyhľadávania, zaistenia konfiškácie a vymáhania skonfiškovaného majetku v závislosti od právnych nástrojov Európskej únie a medzinárodných zmlúv		
Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
1	Vypracovať legislatívny zámer a text navrhovaných zmien právneho rámca	31.12.2025	MS SR	MV SR, GP SR, MF SR
2	Vypracovať návrh novely Trestného zákona, Trestného poriadku a ďalších súvisiacich právnych noriem v závislosti od právnych nástrojov EÚ a medzinárodných zmlúv	30.09.2026	MS SR	MV SR, GP SR, MF SR, NBS

ŠPECIFICKÝ CIEĽ

Implementácia Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1624 z 31. mája 2024 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu

Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnosť subjekt
3	Analyzovať a určiť prienik vymedzených povinných osôb určených v Nariadení 2024/1624 so súčasným právnym rámcom SR a určiť potrebu legislatívnych zmien sektorových a súvisiacich zákonov SR	01.11.2025	MV SR	MF SR, MS SR, NBS
4	Novelizovať sektorové a súvisiace zákony SR, pri ktorých sa určil prienik s nariadením 2024/1624 s cieľom zabezpečenia efektívnej implementácie Nariadenia 2024/1624.	10.07.2027	MV SR	MF SR, MS SR

ŠPECIFICKÝ CIEĽ

Transpozícia Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1640 z 31. mája 2024 o mechanizmoch, ktoré majú členské štáty zaviesť na predchádzanie využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2019/1937 a mení a zrušuje smernica (EÚ) 2015/849

Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnosť subjekt
5	Analyzovať požiadavky Smernice 2024/1640 a určiť rozsah nových požiadaviek v porovnaní so súčasným právnym rámcom SR	01.12.2025	MV SR	MF SR, MS SR, NBS, ÚGKK SR, ŠÚ SR
6	Novelizovať sektorové a súvisiace zákony SR v súlade s novými požiadavkami Smernice 2024/1640 s cieľom zabezpečenia úplnej a správnej transpozície Smernice 2024/1640	10.07.2026	ŠÚ SR	–
		10.07.2027	MV SR, MF SR, MS SR	–
		10.07.2029	ÚGKK SR	–

ŠPECIFICKÝ CIEĽ

Transpozícia Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1654 z 31. mája 2024, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2019/1153, pokiaľ ide prístup príslušných orgánov k centralizovaným registrom bankových účtov prostredníctvom systému prepojenia a technické opatrenia na uľahčenie využívania záznamov o transakciách

Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
7	Analyzovať požiadavky Smernice 2024/1654 a určiť rozsah nových požiadaviek v porovnaní s aktuálnym právnym rámcom SR	01.12.2025	MV SR	MF SR
8	Novelizovať zákon č. 123/2022 Z. z. o centrálnom registri účtov a o zmene a doplnení niektorých zákonov	10.07.2029	MV SR	MF SR

ŠPECIFICKÝ CIEĽ

Aktualizácia informácií o stave implementácie právneho a regulačného rámca v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu na národnej úrovni

Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
9	Vypracovať správu o stave implementácie aktualizovaných právnych nástrojov EÚ a medzinárodných zmlúv v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu ako podklad do ročného vyhodnotenia NES LP	31.12. každoročne	MV SR	MS SR, MF SR, GP SR, NBS

ŠPECIFICKÝ CIEĽ

Implementácia Dodatočného protokolu k Dohovoru Rady Európy o praní špinavých peňazí, vyhľadávaní, zaistení a konfiškácii ziskov z trestnej činnosti a o financovaní terorizmu (Varšavský dohovor)

Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
10	Vypracovať legislatívny zámer a text navrhovaných zmien právneho rámca	6 mesiacov od prijatia dodatku	MS SR	MV SR, GP SR, MF SR
11	Zahájiť legislatívny proces zmeny Trestného zákona Trestného poriadku a ďalších súvisiacich právnych noriem	18 mesiacov od prijatia dodatku	MS SR	MV SR, GP SR, MF SR

STRATEGICKÝ CIEĽ

EFEKTÍVNA SPRÁVA ZAISTENÉHO A KONFIŠKOVANÉHO MAJETKU

ŠPECIFICKÝ CIEĽ		Posilnenie právneho rámca medzinárodnej spolupráce v oblasti vymáhania majetku		
Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
12	Vypracovať úpravu odovzdávania konfiškovaného majetku do krajín mimo Európskej únie	31.03.2027	MS SR	–
13	Vypracovať vzorovú zmluvu o vymáhaní majetku	30.06.2027	MS SR	–

4.2 | HODNOTENIE RIZÍK, ŠTATISTIKA A RIZIKOVO ORIENTOVANÝ PRÍSTUP

Pochopenie rizík je základom celého režimu boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu. Tento pilier nadväzuje na požiadavky odporúčania Finančnej akčnej skupiny č. 1, ktoré stanovuje povinnosť štátu vykonávať pravidelné národné hodnotenia rizík a prispôbiť im regulačné, dohľadové a operatívne opatrenia. Slovenská republika si prostredníctvom tohto piliera stanovuje ciele na zabezpečenie plynulej aktualizácie národného hodnotenia rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu, sektorových analýz a zosúladienie stratégie s dynamickým vývojom typológií v predmetnej oblasti. Účinná národná koordinácia prostredníctvom Národnej expertnej skupiny na prevenciu a boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu zaručuje, že rezorty a inštitúcie konajú jednotne, odborne a adresne. Rizikovo orientovaný prístup je kľúčom k efektívnemu prerozdeleniu zdrojov a prijímaniu opatrení primeraných hrozbám.

STRATEGICKÝ CIEĽ

SPRÁVNE IDENTIFIKOVANIE, POSUDZOVANIE A CHÁPANIE RIZÍK LEGALIZÁCIE VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI A FINANCOVANIA TERORIZMU S KOORDINOVANÝM ZAPOJENÍM A SPOLUPRÁCOU PRÍSLUŠNÝCH NÁRODNÝCH ORGÁNOV A ĎALŠÍCH RELEVANTNÝCH ORGÁNOV S VYUŽÍVANÍM ŠIROKEJ ŠKÁLY SPOLAHLIVÝCH INFORMAČNÝCH ZDROJOV S CIEĽOM ROZVOJA A STANOVOVANIA PRIORÍT POLITÍK BOJA PROTI LEGALIZÁCII VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI A FINANCOVANIA TERORIZMU NA ZMIERNENIE IDENTIFIKOVANÝCH RIZÍK

ŠPECIFICKÝ CIEĽ		Trvalo udržateľný a systematický mechanizmus na zber štatistických údajov , relevantných informácií a vyhodnocovanie rizík		
Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
14	Nastaviť mechanizmus zberu komplexných štatistík relevantných pre účinnosť a efektívnosť systémov boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu	31.03.2026	MV SR, MS SR, MF SR, GP SR, NBS, ÚRHH	–
15	Nastaviť rezortný mechanizmus na priebežné sledovanie a vyhodnocovanie identifikovaných rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti, financovania terorizmu a financovania proliferácie	31.12.2026	MV SR, MS SR, MF SR, GP SR, NBS, ÚRHH	–

ŠPECIFICKÝ CIEĽ**Flexibilné a bezprostredné reakcie na vývojové trendy typológie legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu**

15	Prijať opatrenia implementujúce nadnárodné hodnotenie rizika a významných strategických dokumentov Finančnej akčnej skupiny a MONEYVAL v oblasti rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu	31.12. každoročne	MV SR	MS SR, MF SR, GP SR, NBS, ÚRHH
16	Aktualizovať typológie legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu v oblasti svojej pôsobnosti a ich zdieľanie	31.12. každoročne	MV SR	MS SR, MF SR, MO SR, GP SR, NBS, ÚRHH, SIS
17	Navrhnuť opatrenia znižujúce riziko legalizácie výnosu z trestnej činnosti a ich priebežné zapracovanie do typológií	31.12. každoročne	MV SR	MS SR, MF SR, MO SR, GP SR, NBS, ÚRHH, SIS
18	Vypracovať opatrenia v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu berúc do úvahy aj výsledky vyplývajúce z Národného strategického hodnotenia kriminálnych hrozieb (SK SOCTA)	31.12. každoročne	MV SR	MS SR, MF SR, GP SR, NBS, ÚRHH
19	Vypracovať sektorové analýzy hodnotenia rizík v medziobdobí iterácií NHR s ohľadom na aktuálny vývoj rizík ML/FT/FP	31.12.2027	MV SR	MS SR, MF SR, MO SR, GP SR, NBS, ÚRHH, SIS
20	Analyzovať aktuálny stav a návrhy opatrení na zefektívnenie mechanizmu vykonávania kontrol prevozu hotovosti a BNI cez vnútorné hranice EÚ	31.05.2026	MF SR	MV SR

ŠPECIFICKÝ CIEĽ**Identifikácia osôb a subjektov označených rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN o financovaní proliferácie a prijatie opatrení založených na riziku na zabránenie získavania, premiestňovania a používania finančných prostriedkov alebo iných aktív na financovanie proliferácie**

Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekty
21	Vykonať sektorovú analýzu rizík financovania proliferácie s cieľom zistenia miery implementácie cielených finančných sankcií na národnej úrovni	31.03.2026	MV SR	MF SR, MH SR, MO SR, GP SR, NBS, SIS
22	Vypracovať návrh opatrení v spolupráci s príslušnými orgánmi na národnej úrovni a s ohľadom na zistené riziká financovania proliferácie	31.05.2026	MV SR	MF SR, MH SR, MO SR, GP SR, NBS, SIS

4.3 | DOHLAD, TRANSPARENTNOSŤ A KONEČNÝ UŽÍVATEĽ VÝHOD

Podľa medzinárodných štandardov Finančnej akčnej skupiny efektívny systém dohľadu znamená to, že orgány dohľadu a kontroly odstraňujú a zmierňujú riziká prania špinavých peňazí a financovania terorizmu vo finančnom a nefinančnom sektore tak, že

- páchatelom trestnej činnosti a ich spoločníkom bránia byť majiteľom či konečným užívateľom výhod značného podielu alebo vlastníckeho podielu v právnickej osobe oprávňujúceho ich ju riadiť alebo byť vo vedení vo finančných a nefinančných inštitúciách; a
- promptne zistia, napravia a v náležitých prípadoch potrestajú porušenia požiadaviek zameraných na boj proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu alebo pochybenia pri riadení rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

Orgány dohľadu a kontroly poskytujú finančným a nefinančným inštitúciám náležitú spätnú väzbu a usmernenie ohľadne plnenia požiadaviek zameraných na boj proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu. V priebehu času zlepšuje dohľad a monitorovanie úroveň plnenia požiadaviek zameraných na boj proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu a odrádza páchatelov trestnej činnosti od pokusov o zneužitie finančného a nefinančného sektora, najmä v sektoroch, ktoré sú najviac vystavené rizikám prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

Dohľadové orgány majú zásadnú úlohu pri zabezpečení súladu povinných osôb s ustanoveniami zákona č. 297/2008 Z. z. Tento pilier reaguje na odporúčania Finančnej akčnej skupiny č. 26–28, ktoré vyžadujú, aby dohľad bol rizikovo orientovaný, proaktívny a vybavený primeranými právomocami a zdrojmi. Cieľom je zabezpečiť, aby všetky sektory podliehali účinnému a rovnomernému dohľadu, vrátane nefinančných subjektov. Pilier zdôrazňuje aj potrebu harmonizácie dohľadu, cezhraničnej spolupráce a zavádzania mechanizmov spätnej väzby, školení a usmernení pre regulované subjekty. Dohľad musí byť schopný rýchlej reakcie na vznikajúce hrozby a uplatňovať účinné a odrádzajúce sankcie.

STRATEGICKÝ CIEĽ

EFEKTÍVNY RIZIKOVO ORIENTOVANÝ DOHLAD, MECHANIZMY TRANSPARENTNOSTI, AKTUÁLNE INFORMÁCIE O KUV A UPLATŇOVANIE ODRÁDZAJÚCICH SANKCIÍ, IMPLEMENTÁCIA OPATRENÍ NA ZAMEDZENIE OBCHÁDZANIA CIELENÝCH FINANČNÝCH SANKCIÍ V INTENZÍVNEJ SPOLUPRÁCI DOHLADOVÝCH ORGÁNOV V OBLASTI BOJA PROTI LEGALIZÁCII VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI A FINANCOVANIU TERORIZMU. ZAMESTNANCI ORGÁNOV DOHLADU A ZÁSTUPCOVIA DOHLIADANÝCH SUBJEKTOV SÚ PRAVIDELNE VZDELÁVANÍ V OBLASTI BOJA PROTI LEGALIZÁCII VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI A FINANCOVANIU TERORIZMU

ŠPECIFICKÝ CIEĽ**Komplexný model dohľadu založený na hodnotení rizík z hľadiska frekvencie, rozsahu a charakteru dohľadu.**

Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
23	Vypracovať metodiku sledovania vývoja ML/FT rizík na základe analýz doručených hlásení o neobvyklých obchodných operáciách.	30.06.2026	MV SR	–
24	Nastaviť mechanizmus prioritizácie hlásení o neobvyklých obchodných operáciách na základe aktuálnych rizík.	31.12.2025	MV SR	–
25	Nastaviť mechanizmus priebežného informovania povinných osôb o špecifických ML/FT rizikách v rámci jednotlivých sektorov povinných osôb.	30.06.2026	MV SR	–
26	Nastaviť proces vykonávania kontrol so zohľadnením frekvencie, rozsahu a povahy plánovaných kontrol vo vzťahu k ML/FT rizikám, špecifickým pre jednotlivé povinné osoby.	31.12.2026	MV SR	NBS, ÚRHH
27	Implementovať odporúčané pravidlá AMLCFT požiadaviek pre jednotlivé sektory alebo príslušné oblasti s ohľadom na rizika.	30.10.2026	MV SR	NBS, ÚRHH
28	Vypracovať dokumenty s primeranými informáciami pre príslušné orgány a povinné subjekty na uľahčenie vykonania ich vlastných posúdení ML/FT rizika a rizika nevykonávania cielených finančných sankcií.	30.04.2026	MV SR	MF SR, NBS, ÚRHH
29	Vypracovať analýzu efektívnosti ukladaných sankcií za porušenia AML/CFT povinností z pohľadu ich odrádzajúceho účinku vo vzťahu k dohliadaným subjektom.	31.12.2027	MV SR	NBS, ÚRHH
30	Identifikovať sektory na vnútroštátnej úrovni, ktoré sú popri povinných subjektoch vystavené ML/FT rizikám	31.12.2027	MV SR	NBS, ÚRHH
31	Vypracovať ročný program dohľadu so zohľadnením načasovania a zdrojov na zabezpečenie rýchlej reakcie v prípade objektívnych a významných náznakov porušenia nadriadení (EÚ) 2024/1624 a (EÚ) 2023/1113 (čl. 40 ods. 1 6. AMLD).	31.12. každoročne	MV SR	NBS, ÚRHH

ŠPECIFICKÝ CIEĽ		Harmonizovaný rámec riadenia a výkonu dohľadu v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu		
Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
32	Vypracovať harmonizovanú procedúru dohľadu, vrátane zberu údajov, reportingu od subjektov v oblasti AML/CFT a zabezpečenie jej implementácie	31.05.2026	NBS	MV SR, ÚRHH
33	Zvýšiť frekvenciu dohľadu na mieste v oblasti AML/CFT v závislosti od posúdenia rizika jednotlivých sektorov/subjektov finančného trhu	31.12. každoročne	NBS	–

ŠPECIFICKÝ CIEĽ		Efektívne vykonávanie funkcie dohľadu spočívajúce v intenzívnej spolupráci dohľadových orgánov v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu		
Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
34	Pravidelne posudzovať rizikovosť dohliadaných subjektov s využitím nástrojov pre stanovenie ich rizikovosti a vzájomná výmena informácií o identifikovaných rizikách	31.12.2026 a následne každoročne	MV SR	–
35	Nastaviť rozsah, frekvenciu, a hĺbku dohľadu na rizikovo-orientovanom princípe v závislosti od posúdenia rizika dohliadaných subjektov. Uvedené princípy budú zohľadnené pri tvorbe plánov dohľadov.	31.12. každoročne	MV SR, NBS, ÚRHH	–
36	Vypracovať plán kontrol zahŕňajúci kontroly na mieste, na diaľku, tematických kontrol v zmysle identifikovaných rizík	31.12.2026 a následne každoročne	MV SR, NBS, ÚRHH	–
37	Nastaviť mechanizmus spolupráce orgánov dohľadu a registračných orgánov v oblasti vedenia štatistických údajov a výmeny informácií o identifikovaných rizikách v danom sektore	31.03.2026	MV SR, MS SR, NBS, ÚRHH	–

ŠPECIFICKÝ CIEĽ

Efektívny mechanizmu pravidelnej komunikácie a výmeny informácií medzi orgánmi dohľadu v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu

Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
38	Vytvoriť štruktúrovaný rámec pre spoluprácu v podobe pravidelných stretnutí orgánov AML/CFT dohľadu, ktoré by sa mali zameriavať na (i) implementáciu európskeho AML balíka do interných procesov NBS/FSJ a vnútroštátneho právneho poriadku a (ii) harmonizáciu výkladu AML predpisov	31.12. každoročne	MV SR, NBS, ÚRHH	–

ŠPECIFICKÝ CIEĽ

Priebežné aktívne vzdelávanie zamestnancov dohľadových orgánov a dohliadaných subjektov v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu

Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
39	Zabezpečiť aktívnu účasť zamestnancov orgánov dohľadu na tréningoch a workshopoch v oblasti AML/CFT s cieľom získavania poznatkov o najnovších trendoch, hrozbách a rizikách v oblasti AML/CFT	31.12.2026 a následne každoročne	MV SR, NBS, ÚRHH	–
40	Zabezpečiť priebežné vzdelávanie dohliadaných subjektov s cieľom získavania poznatkov o najnovších trendoch, hrozbách, rizikách, ako aj o najnovších reguláciách a v oblasti AML/CFT a tým zvyšovať schopnosť dohliadaných subjektov efektívne identifikovať a riešiť potenciálne ML/TF riziká, dodržiavať právne predpisy a medzinárodné štandardy	31.12.2026 a následne každoročne	MV SR, NBS, ÚRHH	–

ŠPECIFICKÝ CIEĽ

Komplexné riešenie registrácie, verifikácie, aktuálnosti a dohľadu nad konečným užívateľom výhod

Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
41	Zabezpečiť komplexný systém registrácie a verifikácie KUV údajov v Slovenskej republike vrátane riešenia sprístupňovania informácií o KUV (transpozícia a implementácia 6. AML balíčka)	31.07.2027	MS SR	MV SR, ŠU SR
42	Nastaviť mechanizmy udeľovania sankcií subjektov pre porušenie režimu registrácie údajov KUV a ich vykazovanie	31.07.2027	MS SR	MV SR, ŠU SR

4.4 | FINANČNÉ SPRAVODAJSTVO, ODHAĽOVANIE A TRESTNÉ STÍHANIE LEGALIZÁCIE VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI, VYHLADÁVANIE VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI VEDÚCE KU KONFIŠKÁCII A REÁLNE ODOBERANIE SKONFIŠKOVANÉHO VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI

Funkčné finančné spravodajstvo je jadrom celého režimu boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu. Pilier je zameraný na činnosť Finančnej spravodajskej jednotky, jej analytické kapacity, kvalitu finančných spravodajských produktov a úroveň spolupráce s orgánmi činnými v trestnom konaní. Finančná akčná skupina vyžaduje, aby Finančná spravodajská jednotka efektívne spracovávala hlásenia o neobvyklých obchodných operáciách, vyhodnocovala ich, vykonávala operatívne a strategické analýzy a aktívne spolupracovala s partnermi doma aj v zahraničí. Zároveň je dôležité, aby výstupy Finančnej spravodajskej jednotky prispievali k aktívnemu vyhľadávaniu, zaisteniu a následnej konfiškácii majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti.

Tento pilier zároveň pokrýva kľúčové výstupy v oblasti kriminalizácie, vyšetrovania a trestného stíhania legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu, ako aj identifikácie, zaistenia konfiškácie a reálneho odberania výnosov z trestnej činnosti. Cieľom je v činnosti orgánov vynucovania práva zabezpečiť uplatňovanie princípu follow the money tak, že skutky legalizácie výnosu z trestnej činnosti budú systematicky proaktívne odhaľované, efektívne vyšetrované a páchatelia trestne stíhaní a potrestaní. Finančná akčná skupina očakáva, že každá jurisdikcia bude schopná samostatne trestne stíhať autonómnou legalizáciu výnosu z trestnej činnosti aj bez dokazovania predikatívneho trestného činu a systematicky odhaľovať a postihovať profesionálne schémy. Ultimátnym cieľom účinného mechanizmu je reálne odobratie významného objemu v štáte generovaných alebo legalizovaných výnosov z trestnej činnosti akýmkoľvek legálnymi spôsobmi, vrátane rozšírenej konfiškácie, konfiškácie nevysvetliteľného bohatstva a konfiškácie bez predchádzajúceho odsúdenia.

STRATEGICKÝ CIEĽ

EFEKTÍVNA VÝMENA A ŠÍRENIE FINANČNÝCH SPRAVODAJSKÝCH INFORMÁCIÍ MEDZI ORGÁNMI PRÍSLUŠNÝMI PRE BOJ PROTI LEGALIZÁCII VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI A FINANCOVANIU TERORIZMU

ŠPECIFICKÝ CIEĽ		Produkty finančného spravodajstva Finančnej spravodajskej jednotky sú pravidelne odstupované orgánom vynucovania práva a Finančnej spravodajskej jednotke je poskytovaná spätná väzba		
Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
43	Vyhodnotiť úspešnosť odstúpených produktov finančného spravodajstva orgánom vynucovania práva	30.06. každoročne	MV SR	MF SR, MO SR, GP SR, SIS

ŠPECIFICKÝ CIEĽ

Efektívne vykonávanie analytických funkcií/činností Finančnej spravodajskej jednotky s cieľom vypracovania a postúpenia kvalitných finančných spravodajských informácií

	Úloha	Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnosť subjekt
44	Prehodnotiť systém odstupovania informácií zo strany Finančnej spravodajskej jednotky so zameraním na silné podozrenia z legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu.	31.12.2025	MV SR	–
45	Nastaviť mechanizmus spracovávania strategických analýz zo strany Finančnej spravodajskej jednotky so zahrnutím typológií legalizácie výnosu z trestnej činnosti	31.05.2026	MV SR	–

STRATEGICKÝ CIEĽ

SKUTKY LEGALIZÁCIE VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI SÚ PROAKTÍVNE ODHAĽOVANÉ, TRESTNE STÍHANÉ A PÁCHATELIA SÚ ÚČINNE POSTIHOVANÍ

ŠPECIFICKÝ CIEĽ

Orgány finančného vyšetrovania polície, úradu inšpekčnej služby a KÚFS majú vytvorené predpoklady na svoje pôsobenie, sú systematicky riadené a v kontexte rizikového profilu krajiny efektívne odhaľujú a vyšetrojú legalizáciu výnosu z trestnej činnosti, identifikujú a zaisťujú výnosy z trestnej činnosti s cieľom ich budúcej konfiškácie a realneho odobratia

	Úloha	Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnosť subjekt
46	Vypracovať správu o realizácii a výsledkoch finančného vyšetrovania	30.03. každoročne	MV SR	MS SR, GP SR, MF SR
47	Prijať jednotnú metodiku vykazovania realizácie a výsledkov finančného vyšetrovania v Slovenskej republike	15.02.2026	MV SR	MF SR, GP SR
48	Vykonať analýzu potreby zlepšenia prístupov do registrov a informačno-technologického vybavenia orgánov finančného vyšetrovania Slovenskej republiky a navrhnuť opatrenia na zlepšenie aktuálneho stavu	30.06.2026	MV SR	–

49	Analyzovať možnosti aplikovania trestného stíhania autonómnej legalizácie a prijatie príslušných opatrení	31.10.2029	MV SR	–
50	Vypracovať jednotný metodický postup pri zaškoľovaní kryptoaktív na jednotlivé zákonom aprobované účely a pri ďalšom procesnom nakladaní so zaistenými kryptoaktívami v závislosti od očakávaného konečného rozhodnutia o týchto veciach dôležitých pre trestné konanie	31.12.2025	GP SR	MV SR, MF SR, NBS

ŠPECIFICKÝ CIEĽ

Finančné vyšetrovanie trestnej činnosti generujúcej výnosy z trestnej činnosti je zamerané na identifikované hrozby a riziko a je flexibilné vzhľadom na dynamiku vývoja typológie legalizácie výnosu z trestnej činnosti

Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnosť subjekt
51	Vypracovať a v pravidelných intervaloch prehodnocovať postupy a určiť kritéria na identifikáciu a identifikáciu a prioritizáciu prípadov legalizácie výnosu z trestnej činnosti v rámci vyšetrovania rizikovo najvýznamnejších prípadov protiprávneho konania generujúceho potenciálne významné objemy nelegálnych aktív	31.12. každoročne	MS SR	MV SR, GP SR, MF SR
52	Vypracovať (a periodicky prehodnocovať/aktualizovať) odporúčané postupy (kritériá) na identifikáciu a prioritizáciu prípadov legalizácie výnosu z trestnej činnosti v rámci vyšetrovania rizikovo najvýznamnejších prípadov protiprávneho konania generujúceho potenciálne významné objemy nelegálnych aktív v oblasti zabezpečenia multidisciplinárneho prístupu a používania jednotlivých vyšetrovacích techník a nástrojov	31.12.2026	MV SR	MF SR

ŠPECIFICKÝ CIEĽ

Efektívny mechanizmus zaistovania, konfiškácie, konečného odoberania majetku, vrátane správy zaisteného a skonfiškovaného majetku a výkonu majetkových rozhodnutí súdov.

Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
53	Vykonať analýzu efektívnosti výkonu majetkových rozhodnutí súdov v trestnom konaní a prijať riešenia s cieľom vybudovania kapacity AMO v podmienkach Slovenskej republiky, vrátane zabezpečenia medzinárodnými nástrojmi predpokladanej participácie na medzinárodnej spolupráci.	31.12.2025	MS SR	NKÚ
54	Zabezpečiť zber a vedenie komplexný štatistických údajov o rozsahu majetkových rozhodnutí súdov v trestnom konaní a ich vykonávaní, ak nie skôr tak, ako komponent komplexného zberu AML/CFT/CPF údajov	31.12.2025	MS SR	MV SR
55	Rozšíriť pôsobnosť jednotky ARO na štádium vykonávacieho konania majetkových rozhodnutí súdov v trestnom konaní.	31.05.2026	MS SR	MV SR
56	Vytvoriť Centrálnu evidenciu zaisteného a konfiškovaného majetku	23.12. 2026	MS SR	–
57	Vypracovať Národnú stratégiu vymáhania majetku s uvedením cieľov a aktivít na ich dosiahnutie	24.05.2027	MS SR	–
58	Zefektívniť zaistovanie výnosu z trestnej činnosti prostredníctvom Spolupráca medzi Úradom pre správu zaisteného majetku (AMO) a PPZ (ARO)	24.05.2027	MS SR	–

4.5 | FINANCOVANIE TERORIZMU A CIELENÉ FINANČNÉ SANKCIE V OBLASTI FINANCOVANIA TERORIZMU A FINANCOVANIA PROLIFERÁCIE ZBRANÍ HROMADNÉHO NIČENIA

Efektívny boj proti financovaniu terorizmu a dôsledne uplatňovanie cielených finančných sankcií vo vzťahu k financovaniu terorizmu a financovaniu proliferácie predstavujú kľúčové prvky národného režimu boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu a zároveň sú neoddeliteľnou súčasťou medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z členstva v OSN a ďalších medzinárodných organizácií.

Efektívny systém zabezpečuje, že činnosti financovania terorizmu sa proaktívne odhaľujú, vyšetrujú a páchatelia sú úspešne trestne stíhaní a súdy uplatňujú účinné, primerané a odrádzajúce sankcie voči odsúdeným. Finančné vyšetrovanie sa vykonáva rutinne a adaptabilne v kontexte dynamiky vývoja typológie financovania terorizmu. Koordinácia medzi spravodajskými orgánmi a orgánmi vynucovania práva, je vysoko rozvinutá a operatívna, efektívne zachytávajú podurenia. Mechanizmus, ktorého zložky fungujú súdržne, v konečnom dôsledku odrádza od aktivít financovania terorizmu na území Slovenskej republiky.

V poslednom období boli v rámci Finančnej akčnej skupiny významne posilnené štandardy dotýkajúce sa financovania terorizmu a to najmä prostredníctvom revízie odporúčaní č. 6, 7 a 8. V predmetnej oblasti je dôraz kladený predovšetkým na zabezpečenie rýchleho a efektívneho zmrazenia majetku osôb a subjektov uvedených na sankčných zoznamoch OSN a Európskej únie. Je nevyhnutné identifikovať a primerané chrániť neziskový sektor, ktorý môže byť potencionálne zneužívaný na financovanie terorizmu.

Na zabezpečenie súladu so štandardami je nevyhnutné zvýšenie povedomia a odbornej pripravenosti povinných osôb, ktorých sa zmrazovanie predmetných finančných prostriedkov týka. Ďalším nevyhnutným predpokladom na efektívny boj proti financovaniu terorizmu je zavedenie rizikovo orientovaných opatrení v neziskovom sektore, vrátane komunikácie rizík a monitoringu.

STRATEGICKÝ CIEĽ

IDENTIFIKÁCIA A DOBRÁ ZNALOSŤ RIZÍK FINANCOVANIA TERORIZMU A FINANCOVANIA PROLIFERÁCIE S CIEĽOM PRIJÍMANIA PRIMERANÝCH A ADRESNÝCH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

ŠPECIFICKÝ CIEĽ		Efektívny výkon cielených finančných sankcií vo vzťahu k financovaniu terorizmu a financovaniu proliferácie		
Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
59	Vypracovať mechanizmus na zber štatistických údajov a monitorovania rizika zneužívania NO na FT a prijať príslušné opatrenia na základe identifikovaných rizík	31.03.2026	MV SR	MF SR, MO SR, MZVaEZ SR, NBS, SIS

60	Vypracovať mechanizmus na zabezpečenie priebežného informovania sektora neziskových organizácií o miere rizika zneužívania NO na FT v závislosti od jeho vývoja	31.03.2026	MV SR	–
61	Zabezpečovať pravidelné stretnutia príslušných dohľadových a registračných orgánov v rámci podskupiny (CFT) NES LP v polročných intervaloch k problematike predchádzania rizika zneužívania NO na FT	30.12. každoročne	MV SR	MK SR, MZVaEZ SR, MF SR

ŠPECIFICKÝ CIEĽ

Účinné odhaľovanie zdrojov a prostriedkov na financovanie alebo podporu teroristických aktivít a organizácií, vrátane záchytu a pohotovej reakcie v kontexte sektorovej dynamiky jeho vývoja, resp. v kontexte špecifik foriem financovania terorizmu

Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
62	Zabezpečiť vysokú operatívnu spôsobilosť národného koordinačného mechanizmu spolupráce spravodajských orgánov a orgánov vynucovania práva	31.12. každoročne	MO SR, MF SR, MS SR, GP SR, SIS	–
63	Vypracovať postup/metodiku k uvaleniu autonómnej sankcie SR ako aj postup vykonávania/rozhodovania o sankciách tretích krajín	31.12.2027	MF SR, MZVEZ SR, MV SR	–

ŠPECIFICKÝ CIEĽ

Systematicky vytvárať predpoklady na zlepšovanie zručností polície a prokuratúry, ako orgánov činných v trestnom konaní a súdov s cieľom adekvátnej justičnej odozvy v prípadoch kvalifikovaného podozrenia zo spáchania financovania alebo iného druhu podpory terorizmu.

Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
64	Zabezpečiť digitálne pripojenie do Centrálného teroristického registra Eurojustu, s cieľom priameho prístupu národného spravodajcu pre terorizmus do CTR s cieľom urýchlenia výmeny informácií pri identifikovaní hit-u so súvisiacimi vyšetrovaniami v iných krajinách, vrátane trasovania finančných tokov a súvisiacich operácií a konzekventného zefektívnenia medzinárodnej justičnej spolupráce v uvedenej oblasti.	31.12.2028	GP SR	MS SR, MV SR
65	Zabezpečiť rutinné vykonávanie finančného vyšetrovania vo všetkých prípadoch podozrenia zo spáchania teroristických trestných činov, resp. v prípadoch podozrenia z autonómneho financovania terorizmu na území, alebo v súvislostiach procesmi, resp. s právnickými a fyzickými osobami, resp. Slovenskej republiky.	31.12.2029	GP SR	MS SR, MV SR

4.6 | NÁRODNÁ A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

Spolupráca je priečny prvok všetkých ostatných pilierov. Bez koordinácie na národnej úrovni, efektívneho zdieľania údajov, spoločných školení, ako aj bez kvalitnej medzinárodnej spolupráce nemôže žiadny režim boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu efektívne fungovať. Tento pilier podporuje činnosť Národnej expertnej skupiny na prevenciu a boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu ako národného koordinačného mechanizmu a zahŕňa aj úlohy v oblasti zberu štatistických údajov, medzirezortnej výmeny informácií, ako aj účasť v hodnotiacich a pracovných mechanizmoch Európskej únie, Finančnej akčnej skupiny a MONEYVAL. Účinná medzinárodná spolupráca je predpokladom úspešného postihu komplexných foriem organizovaného zločinu a legalizácie výnosu z trestnej činnosti.

STRATEGICKÝ CIEĽ

ZABEZPEČENIE SYSTEMATICKÉHO PRÍSTUPU A ÚČINNOSTI NÁRODNÉHO KOORDINAČNÉHO MECHANIZMU BOJA PROTI LEGALIZÁCII VÝNOSU Z TRESTNEJ ČINNOSTI

ŠPECIFICKÝ CIEĽ		Inštitucionálne uchopenie národného mechanizmu boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti		
Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
66	Zabezpečiť plnenie úloh Národnej expertnej skupiny na prevenciu a boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu je dotknutými rezortmi osobitne sledované a vyhodnocované	31.12. každoročne	MV SR, MF SR, MS SR, GP SR, NBS	–
67	Zabezpečiť vyškolenie hodnotiteľa MONEYVAL/FATF tak, aby bol vždy dostupný aspoň jeden vyškolený zástupca rezortu	31. 12. 2027	MV SR, MF SR, GP SR, NBS	–
68	Sledovať vývoj štandardov FATF a priebežná implementácia v prípade ich novelizácie	31.12. každoročne	MV SR	MS SR, MF SR, GP SR

ŠPECIFICKÝ CIEĽ		Zabezpečenie synergického efektu pôsobenia národných strategických dokumentov v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu		
Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
69	V rámci vypracovania a prijímania národných strategických dokumentov systematicky vyhodnocovať, uplatňovať a prijímať opatrenia týkajúce horizontálnych AML/CFT/CFP väzieb.	31.12. každoročne	Úrad vlády SR, MV SR	–

ŠPECIFICKÝ CIEĽ		Zabezpečenie systematického zberu, zdieľania a priebežné vyhodnocovania kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu		
Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
70	Prijať rezortné opatrenia a zasielanie AML/CFT údajov FSJ PPZ	31.12. každoročne	MF SR, MS SR, MO SR, MZVaEZ SR, GP SR, NBS, SIS, ÚRHH, ŠÚ SR	MV SR

ŠPECIFICKÝ CIEĽ		Vzdelávanie a osvetové činnosti v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu		
Úloha		Termín	Zodpovedný subjekt	Súčinnostný subjekt
71	Vytvoriť podmienky pre pravidelnú výmenu skúseností v oblasti boja proti ML/FT	31. 12. 2030	MV SR, MF SR, MS SR, MO SR, MZVaEZ SR, GP SR, NBS, SIS, ÚRHH	
72	Zabezpečiť systém a plán pravidelného a systematického vzdelávania v oblasti finančného vyšetrovania	31.12. každoročne	MV SR, MS SR, MF SR, GP SR	
73	Vytvárať rezortné platformy a aktivity na vzdelávanie v oblasti finančného vzdelávania s osobitným dôrazom na základné vzdelávanie	31.12. každoročne	MV SR, MS SR, MF SR, GP SR	

74	Zabezpečovať medzirezortné formy vzdelávania so zapojením policajtov prokurátorov a externých subjektov, s využívaním dostupných zahraničných zdrojov	31.12. každoročne	MV SR, MS SR, MF SR, GP SR	
75	Zabezpečiť systematické vzdelávanie v oblasti finančného vyšetrovania v rámci • osnov vzdelávania Akadémie Policajného zboru • plánu vzdelávania Justičnej akadémie SR	31.12. každoročne	MV SR, MS SR, MF SR, GP SR	
76	Zabezpečiť vzdelávanie a povedomie v oblasti financovania terorizmu (finančného vyšetrovania)	31.12. každoročne	MV SR	
77	Zaviesť systém školení príslušných orgánov o charakteristikách právnych formách usporiadania majetku a skrytého vlastníctva vrátane medzinárodnej spolupráce.	31.12. každoročne	MS SR	
78	Zaviesť výmenu informácií a spolupráce s agentúrami EÚ pre ARO a AMO.	23. 12. 2026	MS SR	

Identifikácia, posúdenie a chápanie rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu so zapojením a koordinovanou spoluprácou príslušných orgánov Slovenskej republiky, ako aj využívaním širokého rozsahu spoľahlivých informačných zdrojov, predstavuje základ pre účinný rozvoj a stanovovanie priorít boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu. Nastavenie mechanizmu uplatňovania rizikovo orientovaného prístupu zabezpečí, že opatrenia na predchádzanie a zmierňovanie procesu legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu budú primerané identifikovaným rizikám.

Proliférácia (šírenie zbraní hromadného ničenia) je taktiež významným bezpečnostným problémom. Preto by Slovenská republika mala identifikovať, posúdiť a pochopiť riziká proliferácie, ktoré sa vzťahujú výlučne na potenciálne porušenie, neplnenie alebo obchádzanie povinností týkajúcich sa cielených finančných sankcií. Prijatie primeraných opatrení, zameraných na účinné zmierňovanie identifikovaných rizík a efektívneho mechanizmu na koordináciu opatrení na posudzovanie rizík proliferácie by malo posilniť efektívne vykonávanie cielených finančných sankcií.

Koncipovanie cieľov v oblasti dohľadu sledovalo zabezpečenie mechanizmu a uplatňovanie efektívneho rizikovo orientovaného dohľadu na základe posúdenia a pochopenia identifikovaných rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu za účasti príslušných orgánov a využitia spoľahlivých informačných zdrojov. Intenzívna spolupráca a koordinácia príslušných orgánov predpokladá včasné zdieľanie informácií na operačné účely s cieľom efektívneho boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a zmiernenie identifikovaných rizík v tejto oblasti.

Orgány dohľadu a príslušné orgány vypracovávajú pre povinné osoby usmernenia a poskytujú spätnú väzbu na zabezpečenie efektívneho uplatňovania vnútroštátnych opatrení na boj proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu. Revízia a následná aktualizácia existujúcich usmernení pre povinné osoby zo strany FSJ, ako aj adresná spätná väzba má zabezpečiť nielen zvyšovanie informovanosti o rizikách legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu, ale aj zlepšenie úrovne ohlasovania neobvyklých obchodných operácií zo strany povinných osôb. Zabezpečenie komplexného systému registrácie a verifikácie KUV údajov a uplatňovanie primeraných a odrádzajúcich sankcií subjektov pre porušenie režimu registrácie údajov KUV zabezpečí zlepšenie transparentnosti KUV v tejto oblasti.

Zavedením efektívneho mechanizmu rizikovo orientovaného dohľadu a monitorovania rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu sa zabezpečí zlepšovanie úrovne dodržiavania predpisov v oblasti boja proti legalizácii výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu. Cieľom je zamedziť pokusom zneužívania sektorov (finančného aj nefinančného), a najmä tých ktoré sú najviac vystavené rizikám legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu.

Pri uplatňovaní rizikovo orientovaného prístupu by povinné osoby mali mať zavedené procesy na identifikáciu, posudzovanie, monitorovanie, riadenie a zmierňovanie rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu. Pochopenie povahy a úrovne rizík v oblasti legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu zo strany povinných osôb je základným predpokladom pre vývoj a uplatňovanie ich politík v tejto oblasti, vykonávaním interných kontrol, uplatňovania programov na primerané zmiernenie týchto rizík a primerané odhaľovanie a nahlásenie podozrivých transakcií, čo v konečnom dôsledku vedie k zníženiu aktivít spojených s legalizáciou výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu v rámci sektorov povinných osôb.

5 IMPLEMENTÁCIA STRATÉGIE

Za celkové riadenie a koordináciu implementácie stratégie zodpovedá Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky prostredníctvom Finančnej spravodajskej jednotky, ktorá zároveň plní funkciu hlavného implementačného koordinátora.

NES LP zabezpečí priebežne monitorovanie a kontrolovanie implementácie prostredníctvom zberu a vyhodnocovania správ o stave plnenia úloh jednotlivými gestormi na pravidelných koordinačných rokovaníach s cieľom priebežného sledovania vývoja plnenia jednotlivých úloh s ohľadom na dátum povinnosti splnenia

6 ZOZNAM SÚVISIACICH DOKUMENTOV

- Záverečná správa z 3. kola NHR
- SAR VA a VASP (2022) - neverejné
- SAR VA a VASP (2024)
(zdroj: https://www.minv.sk/swift_data/source/policia/fsj/vasp/Sektorava%20analiza%20VA%20-%20VASP%20.pdf)
- SAR NO na FT (2024)
(zdroj: https://www.minv.sk/swift_data/source/policia/fsj/mm/03.pdf)

Dokumenty 6. AML balíka:

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1640 z 31. mája 2024 mechanizmov, ktoré majú členské štáty zaviesť na predchádzanie využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2019/1937 a mení a zrušuje smernica (EÚ) 2015/849 (zdroj: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401640)
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1620 z 31. mája 2024, ktorým sa zriaďuje Úrad pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, (EÚ) č. 1094/2010 a (EÚ) č. 1095/2010 (zdroj: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401620)
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1620 z 31. mája 2024 o predchádzaní využívania finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu (zdroj: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401624)
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1114 z 31. mája 2023 o trhoch s kryptoaktívami a o zmene nariadení (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 1095/2010 a smerníc 2013/36/EÚ a (EÚ) 2019/1937 (zdroj: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R1114>)
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1113 z 31. mája 2023 o údajoch sprevádzajúcich prevody finančných prostriedkov (zdroj: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R1113>)
- Stratégia vykonávania rizikovo orientovaného dohľadu (FSJ, NBS, ÚRHH)
- Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky: https://www.mosr.sk/data/files/4263_210128-bezpecnostna-strategia-sr-2021.pdf
- Obranná stratégia Slovenskej republiky: https://www.mosr.sk/data/files/4286_obranna-strategia-sr-2021.pdf

Nadnárodné strategické a koncepcné dokumenty

- SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE o hodnotení rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré má vplyv na vnútorný trh a súvisí s cezhraničnou činnosťou (COM(2022) 554 final): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0554>
- Medzinárodné štandardy o boji proti legalizácii výnosov z trestnej činnosti a financovania terorizmu & proliferácie – Odporúčania FATF: <https://www.fatf-gafi.org/content/dam/fatf-gafi/recommendations/FATF%20Recommendations%202012.pdf.coredownload.inline.pdf>
- Metodológia hodnotenia technického súladu s odporúčaniami FATF a efektívnosti AML/CFT/CPF systémov: <https://www.fatf-gafi.org/content/dam/fatf-gafi/methodology/FATF-Assessment-Methodology-2022.pdf.coredownload.inline.pdf>
- Strategický plán EGMONT Group 2022-2027: <https://egmontgroup.org/wp-content/uploads/2022/08/33.-Egmont-Group-Strategic-Plan-2022-2027-1.pdf>
- Stratégia EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15708-2003-INIT/en/pdf>
- Strategická koncepcia NATO 2022: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/2022/6/pdf/290622-strategic-concept.pdf
- Chemická, biologická, rádiologická a nukleárna politika NATO: https://www.nato.int/cps/cn/natohq/official_texts_197768.htm
- Konsolidovaný rámec OBSE pre boj proti terorizmu: <https://www.osce.org/files/f/documents/7/5/98008.pdf>
- Globálna stratégia OSN pre boj proti terorizmu: <https://docs.un.org/en/A/RES/60/288>
- Strategický kompas EÚ pre bezpečnosť a obranu: https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/documents/strategic_compass_en3_web.pdf